

למכור ובע"ג און שליחות . משא"כ מעוט הלואה פניו ע"ג מישראל א"צ שליחות מהמטה כלל וא"ש מ"ש הס"ך בהלוואה כידון דהס"ך . ומ"ש הס"ך כיון סתתכו ועשם ג'יהומו . ומש"ל"ם גם בלא הרשאה ל"מ הטלה לתבוע מהמקבל . איזו קשיא ד"ל לררוואה מילתא

כ"כ דכס"ג אף תרעומת א"צ למלוה על המקבל ובזמנה א"צ צמלוס דין שליחות כלל ומש"ל"ם . ובמ"ש הקל"ח דלף לחן מיליין מהמקבל דמתי מחוס מתיסו דידע ומחל אפי"ג דל"מ מתיסו קפין . מ"מ הפו"ג לא ילא ממוכו ומלי מעוס לתבוע מהע"ג ממחמ דלחן שליחות וכדומה כנ"מ דמ"ל מ"ש . כהה בלמח כ"כ הש"מ סס מהריע"ב"א אלא דמסיק דיון דכס"ג נחן ע"ד שיפסור מהמטה של וכוין דליטו נפטר ממנו מהמקבל חיוב תחת מעשיו לפו"ג ע"ס . וח"כ כשיימח סדר"י גם כע"ג יתבוע הישראל מתיס"אל מטעם סדר"י . וכן דמח דכסו דמחל ענין הזכות מ"ד מלכו [בפיקוח עב"ל] מלא זמטעם סדר"י למחל דק"ל און שליחות . ה"י הטעם דסדר"י ש"ס ליתרל על הישראל מחל . ולפי"ג ל"ק ק"י הס"ך ס"י ס"ו ריש ס"ק ס"ו וז"ל . ומש"ל"ם בקל"ח ס"ק ע"ו צמלה ולוס יתללים ומקבל ע"ג דמפקקן יהא יטול למחוד ארע שקיבל הפו"ג מטעם דלחן שליחות אף ממלוה ישראל ללוה ישראל משום דמב כיו דשג"ל אלא דמסיק כיון דמלוה פלגי' י בידו ליתח חיובק המקבל מסי שליחות' ט' ע"ס . והג"ל דביאר ביאר י"ל כעין שכ' בל"ח כ"ה ס"י כ"ח ס"ק ט"ו דנגל מ"י להקיות

קנה ואם הנותן ע"ג קנאו חספזל ישראל וגם אינו יכול לסחול ללוה או לנפקד אחר שנתן . ע"ן פסק הרמב"ם ו"ל שאם מען הלוח שפמלמין אלו אינו שלו אלא פקדון חן כידו או שאוליו או שכורים (שו) אין שומעין לו עד שיביאו ראיה ראיה' בשבועה אין ולשוון תשובת רב אלפס כ"ך חומס בשאלח זאת זה שמען שכל סח שכידו למחור הוא ישבע אותו אחר שחן שלו ונתנין ארתן לו ואם חי' בטקום אחר מעכבין חדבר עד שיביאו ויתברר לפי הוא ואם חי' עליו שמרות של ע"ג החובות פקח ופסבר אין תושפין לחן שאין לוקחין מסתו של ישראל ומעמידין אותו עד שיפילוהו ע"ג משום שיכניסוהו לבית הסודר שאין על תובע זה יותר סכל ישראל שיפרנו פבית הסודר במסונו ואם השפחות של ע"ג חי' עיסקא ונתברר שאותו מסון בעצמו לעו"ג מניחין אותו דעו"ג ואם לא נודע כעדות ברור שחן של ע"ג קול בעלמא אין מניחין אותו לעו"ג אלא ישבע שבועה הנתבע שהיא לעו"ג . עוד פסק שאם אינו כל נכסי משועבדין לעו"ג שאני חיוב להם ואם יטלו אותן הישראלים יאכרו אותו העו"ג ואח"י בשב"י אין שומעין לו וכשיאסרוהו העו"ג הרי כל ישראל מצוין לפדוהו :

ע"ן פסק רש"י בתשובה דספרדין לבע"ח וכו"ם סתורן דברי רב אלפס וכ"כ הר"ם במ"ל ור' ברוך סאורן יון כתב (שו) ומסקי לי לדברי אלו הגאונים אם זכבה סן הערב מה שסידר לבע"ח דשמא יוכל הערב לומר לו איני רוצה לפדוע כלום בעוד שיש ללוה כלום . ועוד כתב כשרבו הרמב"ן והקיקותו לישבע בג"ח שאין לו כלום יותר סמה שסדרו לו ולא החביא ביד אחרים ולא נחן סתנה ע"מ לחזור וכולל בשבועה זו כל מה שיבוא לידו חיתור על צרטי יתן לבע"ח וסרתיין על פי שירע שיש לפלוני . נכסום ואינו מנלה חדבר לב"ד . ור"ח פסק דאין מסרדין לבע"ח וכן הר"ם סתורן מדאסרי' בגמ' דרשב"ג סבר אין מסרדין וק"ל כ"ס ששנה רשב"ג במשנתיו הלכה כמותו :

והפסח והגדו וכו"ם . ולדבריו גרע דג"ד מדיחה משום דלחן הענו לבעל סכני המיליא . וסנה באמר סלוס ליודעיס דשיך לסס הנכסים וסס א"י במילי דלנוכח . לכאורס נמי לחמך אף ול"ש צבו שטועס . לפי כר"א' סכניא סומס' ס' ל"מ ססדורדין ר' ל' כהא דר"אסי אכילס שטענין מעות וחמר על פלוי סס דחס המסיד ס' יוכל ליעלס דלמחן כמנו ור' העומיס דלחן לחמך כין לוס לחמר ס' וח"כ כרי סס דמערך שני סן כין וכוס ליכא חמר ע"ס כעד היעטן צרי ומ"מ לחמן כעד גנד סוריסס ליהולין מחוקקן . וס"י וס"י כ"י כמנוס הלוס ליודעיס שאין יודעין כשית' לטלוס מנו וז"ס . ועי' כש"ך ס' ל"מ סק"ד [ומ'י' בלשון המספחות מסי' ד] ונמש"ל"ם מ"ל מחטל ס' ד' ססוכה סס ד' רניס : שאין על תובע זה יותר מכל ישראל שיטעם מדיח הסודר . ל"ל חס ל"ד להא דשעל על הפטלה להחייבו כסידור שמסרדין יותר מכל ישראל :

הענו וכו"ם . ולדבריו גרע דג"ד מדיחה משום דלחן הענו לבעל סכני המיליא . וסנה באמר סלוס ליודעיס דשיך לסס הנכסים וסס א"י במילי דלנוכח . לכאורס נמי לחמך אף ול"ש צבו שטועס . לפי כר"א' סכניא סומס' ס' ל"מ ססדורדין ר' ל' כהא דר"אסי אכילס שטענין מעות וחמר על פלוי סס דחס המסיד ס' יוכל ליעלס דלמחן כמנו ור' העומיס דלחן לחמך כין לוס לחמר ס' וח"כ כרי סס דמערך שני סן כין וכוס ליכא חמר ע"ס כעד היעטן צרי ומ"מ לחמן כעד גנד סוריסס ליהולין מחוקקן . וס"י וס"י כ"י כמנוס הלוס ליודעיס שאין יודעין כשית' לטלוס מנו וז"ס . ועי' כש"ך ס' ל"מ סק"ד [ומ'י' בלשון המספחות מסי' ד] ונמש"ל"ם מ"ל מחטל ס' ד' ססוכה סס ד' רניס : שאין על תובע זה יותר מכל ישראל שיטעם מדיח הסודר . ל"ל חס ל"ד להא דשעל על הפטלה להחייבו כסידור שמסרדין יותר מכל ישראל :

ע"ן און שומעין לו ט' . כח"מ ס' ל"מ ס"ל מבואר דל"מ ט' על ענו לו ט' וכ"כ ס"ך סס להכסה דל"י כמנו גנד חוקק דכל סנמלל ח"י בחוקק סטוח של . ובספרי נפש חיה ככ"מ רכ"י ע"ב ד"ה כלו הקויה כיון דחוקק דכל סנמלל ט' הוא מטעם חוקק מתון למד ולחיס חוקקה סמכדעס ומסי גנדס מנו כנדי ומחל דפסקס ה"ך כלליו מנו לוח ס"ו דלמרי' מנו להוליא ככ"ס דלחוח כנחובות וכו"ל אף סנחבזו לבטל הסער כמותחן כנכסיס חלמי סטבחד כיון דמי שאומרים עליו דשלו הוא למר כרי ונכסע"ט עושן שמח וילוח מתחת לירוף רבו"ם עם ענו ע"ס . וכפ"ל כ"ל דלמי י"ל דלא למרי' מנו להוליא ככ"ס אלא סכח ולהטויל' גופי' אית לי מנו וכסא דכחובות ור"י דלמחנה למר משא"כחמי נלמסחי להוליא מנעלה הכחובס כמד פלמס משום דיש לס ענו דל' בעי אמרס מוכח ען ח"י . אלכ כהס דהעוליא הוא מי שאומר עליו סלכס סכנסיס על וליחי לית לי' מנו והלוס דליחי ח"ס לי' הענו ארע עושן

ע"ן ומתפקד לי לדברי אלו הגאונים אם זכבה סן הערב מה שסידר לבע"ח דשמא יוכל הערב לומר לו איני רוצה לפדוע כלום בעוד שיש ללוה כלום . ועוד כתב כשרבו הרמב"ן והקיקותו לישבע בג"ח שאין לו כלום יותר סמה שסדרו לו ולא החביא ביד אחרים ולא נחן סתנה ע"מ לחזור וכולל בשבועה זו כל מה שיבוא לידו חיתור על צרטי יתן לבע"ח וסרתיין על פי שירע שיש לפלוני . נכסום ואינו מנלה חדבר לב"ד . ור"ח פסק דאין מסרדין לבע"ח וכן הר"ם סתורן מדאסרי' בגמ' דרשב"ג סבר אין מסרדין וק"ל כ"ס ששנה רשב"ג במשנתיו הלכה כמותו :

ע"ן ומתפקד לי לדברי אלו הגאונים אם זכבה סן הערב מה שסידר לבע"ח דשמא יוכל הערב לומר לו איני רוצה לפדוע כלום בעוד שיש ללוה כלום . ועוד כתב כשרבו הרמב"ן והקיקותו לישבע בג"ח שאין לו כלום יותר סמה שסדרו לו ולא החביא ביד אחרים ולא נחן סתנה ע"מ לחזור וכולל בשבועה זו כל מה שיבוא לידו חיתור על צרטי יתן לבע"ח וסרתיין על פי שירע שיש לפלוני . נכסום ואינו מנלה חדבר לב"ד . ור"ח פסק דאין מסרדין לבע"ח וכן הר"ם סתורן מדאסרי' בגמ' דרשב"ג סבר אין מסרדין וק"ל כ"ס ששנה רשב"ג במשנתיו הלכה כמותו :

ע"ן ומתפקד לי לדברי אלו הגאונים אם זכבה סן הערב מה שסידר לבע"ח דשמא יוכל הערב לומר לו איני רוצה לפדוע כלום בעוד שיש ללוה כלום . ועוד כתב כשרבו הרמב"ן והקיקותו לישבע בג"ח שאין לו כלום יותר סמה שסדרו לו ולא החביא ביד אחרים ולא נחן סתנה ע"מ לחזור וכולל בשבועה זו כל מה שיבוא לידו חיתור על צרטי יתן לבע"ח וסרתיין על פי שירע שיש לפלוני . נכסום ואינו מנלה חדבר לב"ד . ור"ח פסק דאין מסרדין לבע"ח וכן הר"ם סתורן מדאסרי' בגמ' דרשב"ג סבר אין מסרדין וק"ל כ"ס ששנה רשב"ג במשנתיו הלכה כמותו :

אמר ללא כחש. גם למסקנה לכה דר"ל ה' לט לומר דלא אהר כחשו מונחא א"פ ולא הו' דכחשו וע"כ דלא נכתב כללו ווא"ש ראי' דבגמרא:

שי א"ל עם דברך זה א"פ ללא חיכו סהדי אלא לשקרי. לשון זה נאמר בח"מ ריש סי' קל"ח על א"פ שזין ק"ש עדים כלל. ובאמת לכה דל"ל אהס עדי ית פנים אהר משום דיש מעשה מסירה השמר וא"י אהס דאין קיום להכריז בלא עדים ועי' בזה"ש סי' מ"ב ס"ד אה קדש בטיי עדים א"י לא אהר אהס עדים מקודשת מ"ש. וסי' עבד מעשה מסירה השמר וכה"ג אין דקר לנפשות:

שיא מלא מליאה אחיו חולקין מעו. ע"מ סי' ט"ז אחד מהאחים שנו"כ בתוך הבית ועליו ע"מ. מל שט ואלוהי ע"מ ה"ס כ"י מליאה מלאה כי וכו' וכו' ס"ד בס"י י"ב משמע דלחין או שותפין שאלה אחד מליאה הוא לעלו [וע"ש שמי בשמות הסופקים שהאכר כהל' והק' מס' קפ"ו דשוק עגב לאמלא שכוון לזכות לעלו נגיבה ומליאה וכו' הסומים דקס מידי כסחא דלמיני' מסחמתא דלספחא דשותפון וכה וכו' סי' מיירי בזהר שכוון לזכות לעלו והאיב סקל"ה להפוסקים דשותפין מלו לסקנות ז"ל דלכל דהוי כן קדשו דין לעושיין ומקינין וכן שהאכר בעולם כמו בעבדים וכחיימא דה' דעמ' שהחפסי

מלו לסקנות לזכות נגד הסודר. ויהו נגד הו' דככה דכה כאלוים שהצ"ח רביו מטעם דהו' פס"ק דהסדרין [לא כמכ"מ שנמדרי סי' במקבל ט"י משום שחולקו רש"י ור"ח און דמספקא לן לא מסקי' ממונה] וא"י"ה בספחא אס גונין מהעבד נגד הסודר וכו"כ הו' מלקוחה דלעטר

שח המשה ענייני הוראה הן הויכא דתבעוהו כב"ד וחרדה כב"ד אע"ג דלא אמר אתם עדיי א"י לחזור לו ולסיפר משמח אני כך או לדד"ם. (שח) והויכא דחרדה מפי עצמו כב"ד ולא אמר אתם עדיי לא הוא ולא שכנגדו והלח שחק יכול לומר משמח אני וכו' ובשבעה. והויכא דתבעו חוץ לב"ד הוחרה לו ואמר חסדוהא אתם עדיי או שכנגדו והלח שחק א"י לומר משמח אני כך. והויכא דחרדה לו מעצמו חוץ לב"ד ודא אמר חסדוהא אתם עדיי אלא שכנגדו אמר כן יכול לומר משמח אני כך וכל הויכא דמוען משמח אני כך צריכין שבעה כדפרישיית וכן בשופען שלא להשיבין את עצמו חייב לישבע שלכך נכתבין. ואי לא שבעין מא"ב לא שעינין ל' כדאיתא ב"ה זה בורר כך פסק ריא"ז: **שח** הא דאמר תוראה בפני שנים וצריך לומר כתבו (שח) אין צ"ל אתם עדיי ואם אמר אתם עדיי לבד אין רשאין לכתוב שטר עד שיאמר כתבו: **שי** הא דאמרי' כתב לו על הנזיר או על החרם שדי סבורה לך וכו' (שי) אין צ"ל עם דברך זה אתם עדיי דלא איברו סחרי אלא לשקרי: **שיא** פסק ריא"ז ור' יצחק מראסבורק דתת' אחים שותפין עד ג' דורות (שיא) מצא ביציאה אחיו חולקין עמו וריב"א והר"ם כמז"ל אומרים שסציאתו לעצמו ואם נפל אחד לאטנת חלפין שכן מנהג להעמיד בבית זה מוכס אחד כל מה שהרויח מאותו האומנות הו' לאמצע. ואם הלח אחד הן האחים בששיענה כגון ביציאה ופחים מתרפא רפואה שאין לה קצבה הן האמצע ורפואה שיש לה קצבה משל עצמו יבאונם אפי' יש לה קצבה מתרפא הן האמצע:

שיא חייב שטועה בכה"ג הוא משום דל"ש סברה רבה דמי בכיחו להרווח גם המקלה אי לכו דקפסאל קאמר ולא תלין דמי עיני הודאה בעיני חייב שטועה דמינ' ופע"מ בספרי טבע ישועה ב"ק דק"ח ע"ב ד"ה חכמו: והאמר שטועה א"פ או שכנגדו וכלה שח"ק. ו' והחשב לשנים בה' עמיני סודאה ט"כ רבינו. ועש"ך טס ס"ק ל"ו ומ"א:

שיח א"ל א"פ. כשהתקם כס"ך סי' פ"א סס"ק מ"ח דבני רבינו ית טס ע"ס דמוכח ע"ס. ורואיה בביאור הגר"א סי' פ"א ט"ח שהוכיח כהס"ך שהשיג עמ"ס בש"ע דהמ"ס שאמר כתבו פטור אינו הודאה כאלה אמר א"פ ח"ל ממ"ט כשהידרין טס דכ"ע ע"ב שהו' אדויתא דלא כ"י ואם איחא א"פ ה' כתוב ה"ל [למינה] שמה לא אמר א"פ כ"ו דלא ס"ד ד"ל חוקה סי' עפ"ד. ולבארס דברי הקדושים ל"ט דהא שובדא הו' ושמה סי' כתוב בהלכותיה אמר ללא אהס עדים ולא ה' יכול לעשון מצטנה רק שהקדו אס דין פטור עליו דאין כשופר א"פ ה' כ"י לכתוב לעבורו מלה בשטר כשאינו לומר כתבו ופיין שלא נכתב בהלכותיה א"ל כתב השט שמה לא אמר ואינו שטר עד ומסקי' לדר"ל חוקה עדים שטין כדון ומסחמתא ח"ל כתבו. אמרס ל"ל כטוונתו ע"ד הסוואר בח"מ ריש סי' ק"ב דאין דלחיות דהקדו נמי ע"ס הוא מיכר כשכתב ל' מקלה אדויתא ולא פירס ל' דהקדו י"ל דלא אמרי' עוד ע"ס האויל פירס קאמן מה שכתב כתב ומוס שלא כתב לא כתב ומוס מהי"י סי' מי שמה ע"ס. וענין אחרות נמי ע"ס הוא נמי בעין חוקה דלא שדי אונס חיי כבדי ועי' בלשון הס"ך ריש סי' ק"ב דמוס או לוקח עבד כל ט"דקו להיות כעוה ע"ס. ומו"מ אמרי' דכפירס מקלה אין לך אלא מה שפירס והי' זס כמפרס על איוק דלא. וה"ל א"י ס"ד דה' נכתב בהלכותיה דאמר אהס עדי ונה' נכתב

חזר כפי עדים כמובאר בנ"י סי' קע"ז ס"ג מהר"ן ע"ט. ושם בירוש' לא מיירי חס. וע"כ דמילתא אינו כגלל בטוחות כלל. ויבאר ד' רבינו עב"י סי' קפ"ו :

שיב אילו כי דר עמסה ה' הכיה מתכרך בגללו. בנ"ב רמק"ד ע"ב בהו"ט

כרכה הק' וכי יע"י כמה ה' וכמה נתכרך הכיה בגללו ואר"ה ד יכולין לידע כמה הולילו בנסה דשטוס וכמה נצו וא"ל לר"י שסרי אין כל הקים עדים כמלא אחר עכ"ד. וק"ל מהדמיא בקדושת ד"י ע"ב כעטוקה דהכל לפי הכרעה ופס"י בטחוכך הכיה בשבילו הכרעה מתיק על ההעניקה והס לא אל הפתוח מן הכתוב. ולרמב"ע דברים כדכתיב נתכרך הכיה בגללו מעניקין לא נתכרך הכיה בגללו אין מעניקין ע"ט. ולר"י תקיף א"ת לידע דלפי' ומרבה כרכה בנ"ב כיון שאין כל השמים שום כמלא אחר אין לידע שהוא בגלל העבד דשמה הכרעה כשכ"ב ב"ב וזכור' לא איירי מברכה הכיה מתמה השתלות העבד הכרעה לעמים. א"י דכיון דכשלא ה' העבד לא ה' הכרעה תלין כרכה דשמה בשביל העבד. כ"כ כנתמנה הכרעה תלין בשביל השמיני דר עמסה ולא בשביל מלא דאידך ור"ע :

שיב ואפי' הגיע זמן לא אמר בפ"ע שאלוק' קאי דסחר קודם השלמה הזמן שקבע. תקיף דמאי נפ"מ בחמיטתו אחר שסחר. ואולי ל"ל ואפי' הגיע זמן ולא אמר כי' היינו עסקר בשלמה הזמן ומדמה אז להיבדל דלא קבע זמן כלל כמו בחזין. וכתשו' שבוט יעקב ח"א סי' קס"ב א"ב הובא בפ"ט סי' קע"ו ס"ק כ"ד נראה דמתקן בימיה שכתב דלפי' בנתחשו סתם הו' כקודם חלוקה כ' מ"מ בנתחשו לזמן מיד שכלה הזמן אין ממון השותפות רק כפקדון אל"ל ע"ט. וזכו נגד' ל' רבינו (כפי שכתבנו) דגשזה זל"ו. ולכרעה רבינו ל"ל דקביעות זמן ה' ה' שכלות הזמן מלי לבעול השותפות עדים ולא לענין שיתבע ממילא. וי"ל עוד דהלא במחלוקת הסוסקים שברמ"א סי' קע"ז ס"ג בקבעו לזמן חי מלי לחזר

בדוך הזמן לענין זמן שירותו. מוכח דקביעות זמן סי' לזה ממילא גם בלא עדים כיון דנעדים גם כהוך זמן מלי לבעול. ואי ל"מ לבעול גם בעדים י"ס לומר דלזה הוקבע הזמן דלחר כך מלי לבעול בעדים יודעים על כל פנים לריך כסברה רבינו (וכזה י"ל בדיון דשומר חנם לזמן שני"ג במח"א ה' שומרים סי' י"ג) אם בכלות הזמן בעוד מפשיעה קודם שאמר לבעלים מול שלך שאינו רואה עוד לשמור והכיה מהריטב"א דחייב בפשיעה

שיב אחד מן האחים שהלך ללמוד תורה או ללמוד אומנות נותנין לו מזונות באשר הוא שם לפי ברכת הבית. ופרי"ח נר לאחר נר למאה. ורשב"ם פירש (שיב) אילו ה' דר עמסה ה' הבית מתכרך בגללו : **שיב** שנים שהי' להם סחורה בשותפות וקבעו זמן לשותפתם והלך האחד קודם השלמת הזמן ולקח מן השותפות לצורך עצמו וסחר מקח יפה (שיב) ואפי' הגיע זמן [ולא] אמר בפני עדים שלצורך עצמו סחר. זה ה' מעשה [ואמרו] כל הריוח האמור ועשיתו מזה שפי' רשב"ם בפ' מי שמת אהורא דאמר אמרו נדוים ו לקטנים ראו מה שהניה וכו' פי' רשב"ם א"י אמרו גדולים לקטנים בפני עדים או בפני ב"ד או בצבור או השבירו לעצמן. ונבי אחין כתיב זמן דמי דאימת שירצו יכולין לחזק ולא מיביע אם לקח מן הסחורות והריוח שהריוח לאמצע אל"א דלפי' מעות בשותפות ולקח מן המעות וקנה בהם הריוח הוי לאמצע אם לא אמר בפני עדים שלקח אוחין לעצמו דדוקא רב ספרא דלא שביק ניר' חשיב כאמר בפני עדים. והאי דאמר זווי כמאן דפליגי דמי היינו דלא בעינן תלמא לשייטמוהו אבל אמירה כבי תרי ודאי צריך :

שיב החיוב רב אלפס אם נשתתפו שנים בזהובים ולא רצה לשוכם על שער שבשוק ולא חמירו אותם בשומא אבל התו: שיערבו זהובים ויתעסקו בהן בסחורה וכשחלקו יטול כל א' וא' הזהובים שהמלי ו החלק השכר ע"פ מה שרתנו בנייהם יפה לעשות אפי' הסיל האחד ק' זהובים והשני א' מותרין חן להשתתף לענין זה ברא שומא ואין תורשין לראתן זהובים בין הוולו בין הוקרו (שיר) לפי שכל מה שסותר לענין הלוואה מותר לענין שותפות ואע"פ שאפשר שיוקרו בעת החלוקה ויצא זה המתעסק בסחורה בלא שום שבר או אפי' יצא בהפסד אין ככך שום איסור ששכס שאפשר שיוקרו כרך אפשר שייחלו ויובא בעל הסמון בהפסד רב ארא שיוקרו שיהא עיקר התנאי ביניהם שאם יד' שם שבר בנייהם שישול שמו בעל הסמון שני שלישים והשני שלישי. ואם יהי' שם הפסד לשניהם יפסדו כ"א מהם סחצה ע"פ מה שאמר אי פלגא באנר תרי תילתי בהפסד וכן אם נתן אדם מעות לחבירו בתורת שותפות ופסק בהן זהובים על שער שבשוק מותר לעשות כן וראינו לנאון שאמר שהעיסוק בזהובים אסור ולא מצאתי ראי' לדבריו לפי שא"א שיהא כמלוה מותר ובעיסוק אסור דאמר' יציבא בארעא וניורא בכמי שמיא. ועוד שאילו ה' אמרו היו מוכירין אותו חכמי ישראל. ומי שאמר לחבירו הלויני זהובים ולא ה' אצלו זהובים ואמר לו אלוה לך מעות וקנה בהן זהובים ואחרוב עליך בשטר זהובים אם נתן לו כמה ששויים זהובים באותה שעה ולא חסרו כלום מותר לעשות כן ואין הפרש בשער שבשוק בין מעות פזריים בין דינרים

קודם שיגעו סחורה. וי"ל דה"ה דבגאון סביב רבינו דלאוסר העיסוק בזהובים על שער ששוק. וי"ל דזה חמיר מטלואה דמלי לשלם כ"י שירלה שא"כ בזה ולכך לריך שומא. ובס' בית מאיר סס' כ' דגם בקבע זמן לטלואה כחמיס ראי' להסיר דיכול לשמור תבואה בבית עד זמן שקבע ע"ט. וגם לדבריו י"ס לאסור בעיסוקו ובשחפות דלא ל"מ לשמור הכאובים בביתו עד זמן שקבע דהא לריך לעסוק בהם. שיעול ממנו בעל הכמון שי שלשים והשי שלש. ע"ט וז"ל הטוסק ב' שלשים כ"י דהא לריך

הזמן דלא יכול לומר א"ר עוד לשמור ולא שיתבעל ממילא חיוב הסמיר. אך כשימא דגם ביה"ז מלי לחזר בפירות ע"כ קביעות הזמן ה' לזה דכלות הזמן ויתבעל חיוב הסמירס ממילא וע"י גד' רבינו סי' שט"ו. ודע דרבינו מיירי ביוצו כריות דלא"כ נאמן דתסתן לעלמו כמנו דלא הרותחי וכתין כסת' בפ"ט סי' קצ"ז סק"ד מס"ב כ' גלית שקיה כמעות המשלח לעלמו דלריך שיאמר אז כפי עדים וביס לו עגו לזמן ע"ט. וס"ז כר"ד מנו הו' כעלי:

שיב שכל מה שמוחר לענין טלואה מוכר לענין שותפות וזע"פ שאפשר שיוקרו. הגם כהיתר דטלואת זכובים אף דעלים ויודים כ' המח"א ה' ריבית סי' כ"ד דביניס אף שפשימים מייקרים כיון דמטבע הוא י"ס על שער קלוב וכ' גם כסחא כסחא על דקיי"ל ואל השער פוסקין וכ"ד כרי"ף כסח' כ' ע"ט. וז"ע להמבאר כיו"ד סי' קס"ב ס"ד דהא דשרי ללוות על שער שבשוק אינו דלואה מלי לפרוט לו לזמנ שירלה אכל כהתנס שלא יקבל פרעון עד שעת שיוקד אסור והוא משוי' הר"ש ע"ט כש"ך ס"ק י"א דבקבע זמן ואחר לא חקבל פרעון קודם הזמן אסור ללוות על שער שבשוק אף שא"י שתייקר השער אז דמלי ללוויי כור חמיס עד הגורן וע"ט דרב עד שעת שיוקד הוא ל"ד ע"ט. וה"כ בשותפות לזמן ל"מ לחלוק ביה"ז וגם בלא קבע זמן כנתחשו לעשה סחורה ל"מ לחלוק עד שיגעו סחורה כמבואר בדברי רבינו סי' שט"ו. נמי כקביעות זמן דמי וי"ל לטלואה סתם דמלי טלוס לשלם לזמנ שירלה. א"כ כלאור י"ס לאסור בשותפות ויחר מכהלאה מטעם דשמה יתייקר קודם שיפרעו הזכובים כיון דל"מ לפרעו קודם הזמן או

לרץ שריוה העוסק עקר ערחהו כדלחא כב"מ דס"ה ע"ב
כהא דרב טילגס : והיה מזה לקוח . מי צ"ה כי ר"ט ס"ק
י"א דלס"ך מקבל מש"פ בילא האמר אפי' אינו מלו ע"פ .
ומכאן משמע דכמי דוקא שיהא מלו . גם כמ"ש ולא רלס

והג"ל לתוך דתק"ה ס' א' ד"ש בילא הדבר דהא דגולמן
משלמן כמ"ג הוא כמ"י יוקרא דלקמי' חבל כשורוג חייב
משום דינא דגרמי כיון דכרי היקא שיטייקר לקמי' והביא הא
דחלל חתן דהקדש כמזעזע מעל דמשום דלקמי' חזי הוי גורס
למזון ע"פ . והנה כפ"ח ס' א' קע"ו ס"ק י"ג הביא ממע"מ

דיננים במעות בין סאה במעות בין מעות כסאה בין
סאה כסאה הכל בשער שבשוק סותר לפי שמי שנתן
לחבירו דמי פרקמטיא והיתה אותה פרקמטיא מצויה
בשוק לקנות באותן מעות כמי שנתן לו אותה פרקמטיא
דמי וזכה אמר הא חיטי בחיני הא חיטי בשילי אי בעי
וכגי ופרעו ומי שהקדים מעות לקנות על שער שבשוק
והיתה מצויה לקנות ולא ריצח ליתן אותה פרקמטיא
אין כופין אותו ליתנה לו אלא שמקבל על עצמו
מי שפרע :

קע"ו ס"ק י"ג הביא ממע"מ
דכשינה הסוקה כמעט ככוונה
בגון שמכר בהקפה אף דנתחזון
לעובד חשיב מזיק גמור וחייב
אף שהוא כבעלים חבל מזיק חלל
כמוה כמו חלש ששברה שלם
בשעת מלאכתה אף דלדס מועד
לעולם ככלל פשיעה האשז ופטור
כבעלים ע"פ . ויש למיין כיון דגם
מזיק ממס ככוונה [כאולל חתן
דקדש] כחייב על הויקרא דלקמי'
מטעם גרמי . ממילא כשהיזיק
פ"י פשיעה שלא ככוונה חשיב
היזק הויקרא דלקמי' גורס דגורס
דהא גם היזק כשויו דעכשוו דחייב
מפי שלא שמי כרמי' גורס חשיב
וכמ"ס הכ"י ס' א' ס"ו מהרי"ט א'
דפשיעה דשומרים גרמא כיוקין
ע"ו חלל הסתורה חייב לשומר
ע"פ . וה"כ היזק דיוקרא
דנתיחה ממזמא חסרון שמירה
כוי גורס דגורס ולמה ישלמו
שקולא ח' . והנה כמ"א ס' שפ"ו
ספק דלגרמי דבהמתו פטור והוא
מהימקו"ק . וכמכתי כספרי כפש
חיה כב"מ דע"ו ע"ב כד"ה אין
דהוא משום דמה דחייבה תורה
לחייב שורו כמזיק ממס משום
דשמירתו עליו הוא מטעם גרם
כעין שכת' כ"י מהרי"ט א'
בפשיעה דשומרים . וה"כ מניעה
שמירה שורו גיב חשיב וגורס
לשורו כוי גורס דגורס ע"פ .
ושכת לטובר כרמ"א דגורס
דגורס פטור וע"ו בקל"ח ס'
שפ"ו סק"ג . וה"כ כשקולא אין
לחייב על הויקרא דלקמי' כיון
דחייב שלא ככוונה הוא דגם
היזק דהשתא גרם חשיב הוי
היזק דלקמי' גורס דגורס . חבל
בשוקה לטובר שלא בזמן דהוא מזיק
ככוונה דלף כנתחזון לעובד חשיב
מזיק ממס וכמ"ס מהמע"מ דע"ו
חייב גם כבעלים ממילא חייב על
הויקרא דלקמי' מתורה גרמי דלמי
חלל גורס חלל ח' א' . וכמניעות

שפ"ו יש ללמוד מעובדא דרב ספרא ואיסור ההשותפין
שקבעו [זמן] שאין אחד מהן יכול לחלוק בלא
דעת חבירו קודם הזמן . ואם נשתתפו אדעתא לילך
באותו היריד אין אחד מהן יכול לחזור בו קודם שילכו
שם וה"ה היבא דנשתתפו ושמו מעותיוקן יחד בבית
אחד לא קבעו זמן וגם לא הוזכרו היריד ולא הסתורה
אינו רשאי לחלוק בלא דעת חבירו עד שיעשו סתורה
דאדעתא דרבי נשתתפו שיסחרו יחד בשותפות :

דכשינה הסוקה כמעט ככוונה
בגון שמכר בהקפה אף דנתחזון
לעובד חשיב מזיק גמור וחייב
אף שהוא כבעלים חבל מזיק חלל
כמוה כמו חלש ששברה שלם
בשעת מלאכתה אף דלדס מועד
לעולם ככלל פשיעה האשז ופטור
כבעלים ע"פ . ויש למיין כיון דגם
מזיק ממס ככוונה [כאולל חתן
דקדש] כחייב על הויקרא דלקמי'
מטעם גרמי . ממילא כשהיזיק
פ"י פשיעה שלא ככוונה חשיב
היזק הויקרא דלקמי' גורס דגורס
דהא גם היזק כשויו דעכשוו דחייב
מפי שלא שמי כרמי' גורס חשיב
וכמ"ס הכ"י ס' א' ס"ו מהרי"ט א'
דפשיעה דשומרים גרמא כיוקין
ע"ו חלל הסתורה חייב לשומר
ע"פ . וה"כ היזק דיוקרא
דנתיחה ממזמא חסרון שמירה
כוי גורס דגורס ולמה ישלמו
שקולא ח' . והנה כמ"א ס' שפ"ו
ספק דלגרמי דבהמתו פטור והוא
מהימקו"ק . וכמכתי כספרי כפש
חיה כב"מ דע"ו ע"ב כד"ה אין
דהוא משום דמה דחייבה תורה
לחייב שורו כמזיק ממס משום
דשמירתו עליו הוא מטעם גרם
כעין שכת' כ"י מהרי"ט א'
בפשיעה דשומרים . וה"כ מניעה
שמירה שורו גיב חשיב וגורס
לשורו כוי גורס דגורס ע"פ .
ושכת לטובר כרמ"א דגורס
דגורס פטור וע"ו בקל"ח ס'
שפ"ו סק"ג . וה"כ כשקולא אין
לחייב על הויקרא דלקמי' כיון
דחייב שלא ככוונה הוא דגם
היזק דהשתא גרם חשיב הוי
היזק דלקמי' גורס דגורס . חבל
בשוקה לטובר שלא בזמן דהוא מזיק
ככוונה דלף כנתחזון לעובד חשיב
מזיק ממס וכמ"ס מהמע"מ דע"ו
חייב גם כבעלים ממילא חייב על
הויקרא דלקמי' מתורה גרמי דלמי
חלל גורס חלל ח' א' . וכמניעות

שפ"ז ראובן ושמעון שהמילו מעות לכיס וקנו פרקמטיא
והלכו שניהם למדינה אחרת וחזר ראובן למדינה
והניח שמעון לסבור ולסחור וכשחזר מקבל לו סמון
ה"י הולך ונתנו לראובן וכשהשלים סחורתו ה"י בשיירה
גדולה ויצאו עליהן ליסמים ולקחו הכל וכשבא אצל
ראובן אמר הן לי מה שנשאר לי מן הקרן והרייה כי
לא לקחו לך כלום אלו הליסמים דינם הוא
(שמו) שישבע שמעון שבעה סחורה שכל מה שהגירה
ראובן משותפתם נלקח ולא נשאר אצלו ממנו כלום
וישול סמה שהגיע ליד ראובן מה שיש אצלו וכן הדין :
עפ"ז אין אחד מן השותפין יכול לסבור הסחורה אפי'
לצורך שניהם בלא דעת חבירו כי אם בזמנים
הידועים שהוא עת סבירת אותה הסחורה ואם עבר
וסבר בלא דעת חבירו ואח"כ נתייקר (שיו) חייב לשלם
לחבירו לפי מה שהיתה נסכרת עתה בזמן הויקר . וראי'
דמאמרי' בשיילה כל הנגז כנ' פרקים בשנה סוכרין
דחבואה למאי חלבתא אר"פ לשותפי פרש"י שאין אחד
יכול לסבור בלא דעת חבירו חזן מפרקים חילו ואמ"י
אם נתייקר אח"כ אין לו עליו כלום וה"ה היבא דנשתתפו
ולא קבעו זמן שאין אחד יכול לחלוק בלא דעת חבירו
קודם אלו הפרקים דמולא דבי תרי עדיף :

שפ"ח שנים שהן שותפין בסחורה והלך אחד וסבר
באשראי (שיה) ואח"כ כפרו בו הרי השותף
הזה פושע וחייב לשלם לחבירו חצי החמסד כענין שאמרו
אשראי ספק אתי ספק לא אתי ואע"פ שמנהג המקום
למכור כך אין קרוי מנהג מאחר דיש סוכרין כך ויש
סוכרין כך חל' להרויה מעט ולסבור מיד ליד :

עפ"ז חייב לשלם לחבירו לפ"מ שנמכרה עתה ביוקר . בקל"ח
ס' קע"ו סק"ו ה"ק דגולמן וטומים משלמן כמ"ג
וכשעם הפשע ו' דר"ש [מלחזו דקרו דין זין] לעמעו
דכ"מ דל"ע כשקולא דחנזו חביחה דממלא לחנוני ביומא
דשוקא מדכמי כ' ובשאר יומי כד' אהדרי ביומא דשוקא מסדר
חביחה דממלא כשאר יומי מסדר ס' ופרש"י דל"ל אי הוי גבאי
ביומא דשוקא ס' הוי זוש . וה"כ כיון דהתיקרה בזמן המכירה
חל' חלו גבאי כוי שהו יומר והר"ש ע"ס כ' דמירי דמגרי'
ביום השוק דל' כשאר יומי משלם ד' כששווי דשעת מכירה .
לפי"ו ס"ג פטור וסק' על הרמ"א דכ"י ד"ס פסק כהר"ש א'
וכס' קע"ו פסק כמכר קודם הזמן משלם הויקרא דלקמי' ע"פ .

שפ"ט חייב לשלם לחבירו לפ"מ שנמכרה עתה ביוקר . בקל"ח
ס' קע"ו סק"ו ה"ק דגולמן וטומים משלמן כמ"ג
וכשעם הפשע ו' דר"ש [מלחזו דקרו דין זין] לעמעו
דכ"מ דל"ע כשקולא דחנזו חביחה דממלא לחנוני ביומא
דשוקא מדכמי כ' ובשאר יומי כד' אהדרי ביומא דשוקא מסדר
חביחה דממלא כשאר יומי מסדר ס' ופרש"י דל"ל אי הוי גבאי
ביומא דשוקא ס' הוי זוש . וה"כ כיון דהתיקרה בזמן המכירה
חל' חלו גבאי כוי שהו יומר והר"ש ע"ס כ' דמירי דמגרי'
ביום השוק דל' כשאר יומי משלם ד' כששווי דשעת מכירה .
לפי"ו ס"ג פטור וסק' על הרמ"א דכ"י ד"ס פסק כהר"ש א'
וכס' קע"ו פסק כמכר קודם הזמן משלם הויקרא דלקמי' ע"פ .

שִׁטְיָן פסק ר"ש ט'. כ"מ בהג"ה ס"ט דנ"מ. והרא"ש שם ככ"ג כ' דלן סנדל שיסלק לשלם דליכא ספידא דסוכרין שלא יזלה ארס לקוחה קרקע פ"ט. והניל דנב"מ דו"ד ס"ל נאטול דבמכר לא אמרי' אחריות פ"ט דבמיד חייב דזינן ארעא ליומא וכדפ"ש' כיון דבדחך כך לכול פירוהו. ואף דק"ל כיון דכרנא פ"ט דסו"ד דגם במכר אמרי' אחריו' פ"ט. והיינו דלא נחיה בשביל הפירות להסדר משהו לגמרי. אבל כנ"ד דבסדמים בטוח הוא י"ל דלא ימנע מלקוחה מהשט שיעול ממו העלון כיון דבדחך כך לכול פירוהו ואל' נלמס כעדס עי' בח"מ סי' קפ"ה ס"ז. וי"ל גם לרנ"א בכפ"ג סנדל חייב דזינן לרנ"א ליומא כנ"ל בטעם כד"ס:

שִׁטְיָן (שיט) פסק ר' שמחה שאין שני חוקח מועילות לענין דינא דבר מצרא דאמרי' החויק זמן רב ואח"כ מוחה מסלקינן לי' :

שֶׁב השותפין שפטרו וא"ו משבועת השותף לאחר זמן נתייב אחד מהן שבועת החבירו בעבור ענין אחר ו"א שיכול לנגלל עליו שבועת השותף דמלגלול לא פטרו וא"ו. וי"א שא"י לנגלל דמארינן נבי אשה שעשאה בערה אפטרופא ופטרה מן השבועה שהורשוין משביעין אותה על העתיד ואין משביעין אותה על מה שעשתה בהיי בעלה שמסע דאפי' ע"י גלגול. ודבריו האומר שיכול לנגלל עליו אף זה המתחייב שבועה אח"כ ושיביעוהו שבועת השותפין אם ירצה דמצי למימר (שב) לא פטרתך אלא על מנת שחמטני :

שֶׁב לא פטרתך אלא ע"מ שחמטני. ומשמע דמלי להשביע להמגלגל שבועת השותפין נכ שלא ע"י גלגול דאי ע"י גלגול גם מוחה. ל"ל להסמס דלא פטרתך ט'. וא"כ גם כהא דשבועת דמ"ה דהלקו והשפיר א"י להשביעו ותגלגל על שבועת ממקום אחר מגלגלן עליו את הכל. והא דהלך א"י להשביעו כהא מטעם מחילה עני' ס"ס ז"ג. וכיון דמתחיל וי"א כהדיא אמרי' דנכשע שותף א"י גלגול משביעו הכי גם שלא ע"י גלגול מטעם דלא פטרתך ט'. גם כהלך ימנע כן וי"ע. גם ז"מ אף דמסחבר דלא יפטור לראובן לשמעון ויחר חמס שיפטור שמשון לראובן. אבל כהא הא יחא פטור משהם טוס לטפור כלל גלגול ולהתחייב ע"י גלגול ולכשיאמי להכשע עכשו ע"י גלגול. לחייב לחבירו שבועת גלגול גם איה עליו שבועת השותפין ומס' ימנע לרביעיטו עכשו גם שלא ע"י גלגול. ועני' ס"ס ז"ג והוכח כשער משפט טס סק"ט למיינו להסוכרי'

שֶׁב וקמנן אומר שפטרו וא"ו קמי' כרי כיון שמשביע לראובן לשמעון אחר החלוקה ע"י גלגול גם להשביע מלי להשביע לראובן א"י גלגול ויחא פטור דלא פטרתך אלא פ"מ שחמטני פ"ט. והא ח"ש דל"כ יחא פטור משמון לראובן ויחר חמס שפטור משמון מראובן. אבל רבינו ירושם מפטורס ל"ו ולהסוכריים דכפטרו סחס ל"ו לא יפטרו מגלגול ולמסר דע"י משביעין לראובן לשמשון פ"י גלגול ורביעיטו משמון לראובן גם שלא ע"י גלגול ז"מ לכשריה :

שֶׁב וכיון שחריס סחס על מי שגלו. הגשון ל"ד הוא דלא יפטור על הסטורא בטור ס' פ"א סס"ו המחריס לא ימנע מאן דגאלי' אלא מאן דחיהא לגאלי' בידי' ולא מהדר ועי"ש כד"י טעם מסחבר ליה

שֶׁב וגם נוחן לו שבר ערמו כו'. ומשמע דשומא קמא נאטן שפיריה בצמנו. וס"מ לכולל כהד שומא כהא הי' נוחן בהכנס המסכן כלל ערמו כלל. ואף דלא מלינו בח"מ סי' קפ"ו סוף מ"ד רק שזוקק טוטל שבר בהמחו ומחלו. ושבר ערמח לא מלינו. י"ל דהכא שמשכיר ואינו טוטל קולאחו בשלימות רק כפי שהגבחו. כהאר דמי ליעול גם כד

ערמחו : ועיין במדרי פרק בגלל כהדא סי' קפ"ו : **שֶׁב** וראובן ישבע לשותפין שלא פרשו ויפטור. במדרי פ"ו דשבועת הוצא האבחה מהר"מ שטמן ראובן ששלטה ליערף ולא פרשו ושמטן סיב שפרשו ארעו שפרשו ויפטור ושבע ראובן שלא פרשו כדכנן דבן נוס סי' סוף דבר כ"א ישבע שלא מיכב כלום לעצמו ממטות חבירו סי' פ"ט. והכרי רבינו גרשם דכוח כהדון דסס. ומ"ש וראובן ישבע לשותפין. ל"ל לשוחפו דליכא שותפין אלה לראובן ושמטן. והכנס ממקנה ד' המדרי דכ"א ישבע שלא מיכב כלום לעצמו ממטות חבירו. משמע דלא שמטן נכשע שפרשו כל כמ' ליע' ולא לראובן נכשע שלא פרשו כלום. אלא כמ"ס שלא מיכב לעצמו ממטות חבירו. וא"כ י"ל דגם לכ"ג מלי ישבע ק. וכהא דריש כ"מ בשנים לחון בפליח וכו' אומר טולה שלי דנכשע כל אחד שצן לו גם פחות מחמיס וחמרי' דלחי גם ככ"י דנחזור מל פקדו והלי אריכא שבועת שול כהא לימח חזוייכו כהדי סדרי לצנכוס. וכ' בש"פ דלף דכ"א אומר אי ארנחיס דליכא הלי רמאי י"ל דלף על גב דמשך טעמיסס אריכא הלי חד רמאי דלמח שבוטה לא חיה' לשול דחמר חזוייכו ס' אריגוס כ"כ דד' ו' דד"ס ונדקן זס חסודן ק' ארחה פ"ט. וא"כ כ"ג אי משכנסו כ"א שלא מיכב כלום מדמכרי' וי"ל דהכא שבועת שמיכס למח דכשיב של חבירו ושיכב של עצמו אלא ששיקז שמיכס דעטפותיהס מפרס. מכ"כ חמתי ופסמיס דחמס נכשע שחן טול ופוסלים נשפין שלא נטלו כלום. כוס לא מ"ל כשסו לחון כלל ש"ס. ודפ דבסר משפט ריש סי' ז"ג טובא

שֶׁב המדרי שסדרי פ"ט ודבר ר' שמחה שאין שני חוקח מועילות לענין דינא דבר מצרא דאמרי' החויק זמן רב ואח"כ מוחה מסלקינן לי' :

שֶׁב השותפין שפטרו וא"ו משבועת השותף לאחר זמן נתייב אחד מהן שבועת החבירו בעבור ענין אחר ו"א שיכול לנגלל עליו שבועת השותף דמלגלול לא פטרו וא"ו. וי"א שא"י לנגלל דמארינן נבי אשה שעשאה בערה אפטרופא ופטרה מן השבועה שהורשוין משביעין אותה על העתיד ואין משביעין אותה על מה שעשתה בהיי בעלה שמסע דאפי' ע"י גלגול. ודבריו האומר שיכול לנגלל עליו אף זה המתחייב שבועה אח"כ ושיביעוהו שבועת השותפין אם ירצה דמצי למימר (שב) לא פטרתך אלא על מנת שחמטני :

שֶׁב הפוסר את שותפו סכל מיני שבועות וסחרם ואפילו דור לי בחיי ראשך ובקש זה שחמטני להחריס בתם על כל מי שלא חלק עמו כנאמנות אין זה השותף הנפטר יכול לחוציא עצמו מן הכלל לפי שכשהחמטני לא נתייר לו שיגולו (שבא) וכיון שיהירים סתם על מי שגולו חבירו אומר לא נולחתי אומר לו אם לא נולחתי אין עליך מן החרם כלום ואם נולחתי החור לו :

שֶׁב ראובן ושמעון שיש להם דבר אחד בשותפות והלך שר אחד ולקחו מהן והלך לראובן ונתמחר עם אותו השר ופרח את המשכון ותובע לשמעון חצי ההוצאה ושמעון אינו חפץ לסייעו כפדיון המשכון כמו שפראו מן השר כי טוען ואומר השר שלי היה מוחזק על אותו השר והיה מוציא המשכון מידו לולי חתורת ראובן. הדין הוא שאומרים כמה היה אדם כמו שמעון שה' דר תחת שר מוחזק ה' רוצה ליתן תחילה בוח המשכון לחצילו מיד השר וכל כך נוהג לראובן (שבב) וגם נוהג לו שבר טרחה כמו שזכר שבר שקדם ברועים ובמסקלות שנופל שכרו מבעה"כ :

שֶׁב ראובן שטוען לשמעון חלויתי לך מנה מסעות השותפות ושמעון משיב שפרעתך ישבע שמעון שפרעו ויפטור (שבג) וראובן ישבע לשותפין שלא פרעו ויפטור כרבנן דפליגי עלי' רבן גנם. וכתב רמ"ו דלא משביעין לחו בבת אחת אלא בוא"ו :

מ"ס המדרי שס דשיך שבועת שותפין כהק"ה גם בטענת כרי ומכרמכ"ס והעומ"ט משמע דכפ"ב אין שותפין נשפין רק היסח וכ' בש"פ רכיון דלחרי' פכר כשקרו יח חוקק דל"א מטי וכ"כ בנתיבט פ"ט. והניל לברכת המדרי דכיון דליכא שבועת הכופסין רק כפיס עניין כשותפות מה שלא חלק. וא"כ י"ל דמה שטעל כ"א חלקו בשעת החלוקה חשיב קוח כמולא אף דבחזקה שייכס עומד שפיקרא כיונו דוטלו לוס וכולו לוס וכשחלקים אין לאחד חלק כהלך חבירו ומתחיל כפיס טענות כימיס וזיך ליכשע הוי ככשע ויטול לכתב דמיס לחיון כפליח דחולקין בשבועת ככל אחד אומר כולם שלי. ש' החומיס סי' ס"ו סק"ו והשטרס דרב אלכס דהשבעה חשיב כשבע ויטול פ"ט. וה"ו כה"פ חשיב נעילה חלקו כהשאר כהשע ויטול ולכן גם כענתה כרי כה"פ לרפין מוליא ל"מ כהק"ה דל"א מטי וגם כימיס התגלס. וככא דר"פ כל השבועין כגלגול ומחלו. ושס במחתי' אחר לחומי קן לי בניינר פירוח ונתן לו א"ל קן לי אחרו הדינר א"ל נתחיו קן ונתחו כלוש"כ ישבע כש"כ שנתן לו את הדינר סי'. וכ' הח"ס' שם דמ"מ כש"כ ר"ח דמיייר שמדד החומי פירוח

פירות לכלי של בנה"ב ועודם
שטעליס בנעטע ב' ופעמל דעשענין וועלען הויאל ויאלו קאל
מחקה שנגעה פ"ט. וק"ב ה"ג דמחקה שיהיה הדבר המשותף
הניב קלח כעילוי כשהלוקח השתופס לך ימנע בנק"ח גם
בפ"ב ול"ח מחקה דל"ח מלח

פירות לכלי של בנה"ב ועודם
שטעליס בנעטע ב' ופעמל דעשענין וועלען הויאל ויאלו קאל
מחקה שנגעה פ"ט. וק"ב ה"ג דמחקה שיהיה הדבר המשותף
הניב קלח כעילוי כשהלוקח השתופס לך ימנע בנק"ח גם
בפ"ב ול"ח מחקה דל"ח מלח

שחוק ויטול חלקו בל שטופס
בנקיעת חזן ובנידוף כל דעורי
החילוק :

שחוק ויטול חלקו בל שטופס
בנקיעת חזן ובנידוף כל דעורי
החילוק :

שכר חז"ל דהלוקח טלחיס
וע"ז ורפיא בידו' .
ולכאורה ה"ל חז"ל דוק בשביו
הלחיס עכ"פ שותפין בל"ע פעם
אלו שותפין השתופסו הקודם
פועל על אחר החלוקה ג"כ דכ"ו
קלח כעין עננים כהלאשנים
אלל כעלל היז שותפין מעולם
ועיהם מלכיס לא מלי הלא
לסקל למלך כעטעו . אך בנ"י
סי' קפ"ה ס"ה טעבית השוכח
השכ"ל הלאה המלך מסלק
למלך אחר פ"ט . לא הוכח
שהיו כאלהן שותפין מתחילת
וחלקו וזריך מיון :

שכר חז"ל דהלוקח טלחיס
וע"ז ורפיא בידו' .
ולכאורה ה"ל חז"ל דוק בשביו
הלחיס עכ"פ שותפין בל"ע פעם
אלו שותפין השתופסו הקודם
פועל על אחר החלוקה ג"כ דכ"ו
קלח כעין עננים כהלאשנים
אלל כעלל היז שותפין מעולם
ועיהם מלכיס לא מלי הלא
לסקל למלך כעטעו . אך בנ"י
סי' קפ"ה ס"ה טעבית השוכח
השכ"ל הלאה המלך מסלק
למלך אחר פ"ט . לא הוכח
שהיו כאלהן שותפין מתחילת
וחלקו וזריך מיון :

שכר חז"ל דהלוקח טלחיס
וע"ז ורפיא בידו' .
ולכאורה ה"ל חז"ל דוק בשביו
הלחיס עכ"פ שותפין בל"ע פעם
אלו שותפין השתופסו הקודם
פועל על אחר החלוקה ג"כ דכ"ו
קלח כעין עננים כהלאשנים
אלל כעלל היז שותפין מעולם
ועיהם מלכיס לא מלי הלא
לסקל למלך כעטעו . אך בנ"י
סי' קפ"ה ס"ה טעבית השוכח
השכ"ל הלאה המלך מסלק
למלך אחר פ"ט . לא הוכח
שהיו כאלהן שותפין מתחילת
וחלקו וזריך מיון :

שכר חז"ל דהלוקח טלחיס
וע"ז ורפיא בידו' .
ולכאורה ה"ל חז"ל דוק בשביו
הלחיס עכ"פ שותפין בל"ע פעם
אלו שותפין השתופסו הקודם
פועל על אחר החלוקה ג"כ דכ"ו
קלח כעין עננים כהלאשנים
אלל כעלל היז שותפין מעולם
ועיהם מלכיס לא מלי הלא
לסקל למלך כעטעו . אך בנ"י
סי' קפ"ה ס"ה טעבית השוכח
השכ"ל הלאה המלך מסלק
למלך אחר פ"ט . לא הוכח
שהיו כאלהן שותפין מתחילת
וחלקו וזריך מיון :

שכר חז"ל דהלוקח טלחיס
וע"ז ורפיא בידו' .
ולכאורה ה"ל חז"ל דוק בשביו
הלחיס עכ"פ שותפין בל"ע פעם
אלו שותפין השתופסו הקודם
פועל על אחר החלוקה ג"כ דכ"ו
קלח כעין עננים כהלאשנים
אלל כעלל היז שותפין מעולם
ועיהם מלכיס לא מלי הלא
לסקל למלך כעטעו . אך בנ"י
סי' קפ"ה ס"ה טעבית השוכח
השכ"ל הלאה המלך מסלק
למלך אחר פ"ט . לא הוכח
שהיו כאלהן שותפין מתחילת
וחלקו וזריך מיון :

שכר חז"ל דהלוקח טלחיס
וע"ז ורפיא בידו' .
ולכאורה ה"ל חז"ל דוק בשביו
הלחיס עכ"פ שותפין בל"ע פעם
אלו שותפין השתופסו הקודם
פועל על אחר החלוקה ג"כ דכ"ו
קלח כעין עננים כהלאשנים
אלל כעלל היז שותפין מעולם
ועיהם מלכיס לא מלי הלא
לסקל למלך כעטעו . אך בנ"י
סי' קפ"ה ס"ה טעבית השוכח
השכ"ל הלאה המלך מסלק
למלך אחר פ"ט . לא הוכח
שהיו כאלהן שותפין מתחילת
וחלקו וזריך מיון :

מלשון כשריחה מעלת אורח נדמים והחולקין ס"ל דמטען ל"ד
 ודמליו כפרתין ד"ג סמקדים וכסוי מטעין לו הפליו וסוף
 בשומת כ"ד ע"ש. וס"ל דסמ דמקן וסוף ומתן כשכילס
 לסקקס פתי"ט שם מרש"י דב"ק. ולא כן י"ל כיון דסדון
 דמקקדים כפסודם שופק חומט
 כמבאר בקבלו ועי' ברמב"ם ס"ה
 מערפין ומלמין ס"ג ג'. ולק
 שיק שם לשון מטעין גם על שומת
 כ"ד. אבל כהא לא שיק על
 סדיו לשון מטעין:
שבת וכדאמר כפר' המוכר
 פירות כ"ר. ע"ש בר"ח
 פירות וסוף' חוקק לתלמי בנין
 [ומלרש ו' על ח' וכתב דהא
 דלמרה או אימא ד"ל לזה ד"ל
 לזה חולקין מוקמיין כפוסה ד'
 ג' כחל' המסתלקת לפי פתחם.
 ובס"ח שם כהב מהכרי"ם דלחן
 ללמד חוקק מתחיל בנין דפתח
 לי' כניתי קאן ד"ל רח"ל גדול
 כשחפוט כיון דלשכחן כפ"ק
 דכוסה ד"ל חוקק ביה לכל
 מילי ע"ש. והכס סתום כ"ב
 ד"ל סכריתו דמיקר שדה גס
 כפתוח מט' קבין ומ"מ חין חולקין
 משום דלית חשיב לערוח לחרת
 ולצוט כפתוח משמש קבין
 ע"ש. וכשמע דח"ק דפ"י דהקא גס
 פתוח מט' קבין רח"ל לצרות. לא
 סגי כזה לענין חוקקין אף לשמו
 עליו ובני שיהא רח"ל גס כהא
 ע"י דתק. וי"ל דלסת"פ מסתבר:
 דגם ביה ד"ל ח"ק אף דתש
 ביה עליו ורח"ל לדירה כדוק למ'
 לחוקק וכדמוכח מסא דקוס
 ולק' דמרו חוקק לתלמי בנין.
 ואין רח"ל מסדכריס דתשיב
 ככוסה דכני כד"ל דתש סגי
 בשם ביה לחוד וסוף כל שדאוי

שבת פסק ר' יצחק חוקן דשיעור חלוקת חבית ר' על
 ו' לכל אחד (שבת) וכדאמר כפ' המוכר פירות
 המוכר מקום לחבירו לעשות לו בית לא יפחות לו מ'
 על ו' וריב"א כתב דבד' על ר' סני לכל אחד כרמסמע
 כפ"ק דסוכה ומהחייא המוכר פירות אין ראי' דחתם
 סיירי בבא לעשות לו בית לכתחלה:
שבת הוכירו רז"ל כל אמה שוחיא סכ"ד גרלים
 (שבת) ופדת אגורל באמצעותו דסתמא לא
 בנאו חכמים לפתום אלא לפרש:
ש"ך שמעון כבר שרד ליתודה וקבל הרמים לאחר
 שהחייק בה יתודה נתברר לו שהשרד אינו של
 שמעון ובקש משמעון שיחזור לו פעותיו ולא נתרצה
 שיעון אלא אומר תשרא השרד בחוקתך וכשיערער
 אדם בעולם עליו תחזור עליו יתודה חרש שסא יאבר
 הסמון סיד שמעון ואמר לו קנה מאותו הסמון קרקע
 שאם יערער עלי אדם בעולם אמרוק אותו אמר לו
 שמעון איני קונה כלום (של) השיב רב אלפס דשנת
 יתודה מענה יפה ובריאח היא שאינו מן הדין שבני
 אדם יאברו פמנם אצל אחרים:

ש"ך פירש ר' שמעון דלפירש"י שדולק בן שרד בית
 הבעל ושדה בית השלחן ובשדה בית הבעל
 דוקא כי פעמים שזו מתברכת וזו אינה מתברכת שייך
 לומר מעלין לי' וכו' אבל בביתם ודאי טופס על וכו'.
 סדום ולי' ר"ת אף. בבתיים סגי מעין מעלין לי' ל"ר.
 ובאחר דמר אמר חכי וסר אמר חכי יש לחייל גורלות
 ואם יעלה לאחור חילק שרוצה הרי טוב (שלא) ואם לאו
 מאחר דמסקא לן אי כר"ש אי כר"ת כל דאליים נבר:
ש"ך אין נשבעין על הקרקעות לא שבועה דאורייתא
 ולא שבועה דרבנן (שלב) כך פי' רשב"ם
 וריא' הלכה למעשה לא שגא תבע עוף הקרקע ולא
 שגא תבע שיעבוד קרקע אבל רב האי נאמן זיל פי'
 דדוקא שבועה דאורייתא אבל שבועה דרבנן נשבעין.
 וכן

הש"ס דנאיבא למיקס חמילתא פסקא' כל דל"ג. דה"ע שמה
 יבואו עדים ויעידו על מי הוא ודברי כ"ד נסתרים כמה שפסקו
 חוקק או שורא לכך אין נכבדן דלכד וכל דל"ג. וא"כ כפונת'
 דרבוותא ל"ג ס"ט דמי יעדו לנו שהלכס כפלוני. ובשכות
 יעקב ח"ב ס' קס"ו הכיז ע"ס סטובל' כח"מ ס' כ"ה ס"א
 דחכס גדול יוכל לחלוק על הנאונים כרואות מוכיחות. וא"כ גם
 כפונתא דרבוותא שייך חיוב למיקס חמילתא ע"ש. וס"ל אף
 דאפשר לחלוק כרוא' שכתבה על הנאונים עכ"פ לא שיהי הוא
 ורוא' מ"ש המסרי"ק שרש קס"א דלחן סהדי דלחן אוש כדור
 כזה שיוכל להכריע כפונתא דרש"י ור"ח ע"ש. וא"כ י"ל
 ל"גם חיוב למיקס ענה דמילתא לפסוק מ"ה ס' כל דל"ג אלא
 דישתה סכד שיבדור ובסג"ל חייש' לזילותא דכ"ד אכל כמה
 שלא שיהי שיבדור אף דמ"ל כמילתא חרוקס שיבדור להיפך
 ליה לן כה. וכ"מ כ"ב ס' שם שפירות סיואלין כיוס אחד
 דחשיב ליכא למיקס ענה דמילתא שכתב הרשב"ם וליכא למימר
 שמה זה נמכר חמילת יוס או חודש ואח"כ נמכר
 השני לשני דמאחר שכתבות כיוס אחד מסתמא גס כיוס אחד
 נמכרו כש שמוכות לשון הכתוב בשטר ע"ש. וכדור' חין
 סטובה שכתב בשטר שנמכר כיוס שכתב אלא דתלין דסתמא
 מן סוף ואף דמ"ל ע"ל הרחוק שיבדור שלא נמכר כיוס שכתב
 כן מילתא דל"ג הוא ול"ח מ"ה אפטר למיקס ענה דמילתא ולחוש
 ככ"ה: לסחירת פסק כ"ד ולפסוק מ"ה ס' כל דל"ג וא"ש ד' הסה"ד:
ש"ך כן פי' רשב"ם ורוא' ו'. עי' רשב"ם כ"ב דל"ג ע"כ
 דג"ס

לדירה אף כדחק. ועמ"ש כ"ב ס' המסר"מ כד' סתום. וכבר
 כתב הרשב"א ככוסה שם כהא דפריז מתח' לבית. דקוס לי'
 דחד דינא חית לסו ע"ש. לפ"י י"ל לחוליקים דכוסה דבית
 חולקיס ביה ד"ל כ"א. וי"ל דלזה נכתבין סרי"ף ס"ק דכ"ב
 דמשמע דמוכח מהא דכוסה דביתא כהי' ד"ל כ"א חולקין.
 והק' ככוסה פסיס למס קוקס ס"ד דהש"ס ע"ש. והלרשב"א
 המכר יחא דשוכית מדמיון הס"ם ביה ותלר לדין חלוקק וקאי
 זה גס למסקא. וי"ל דמי כוונת דבית מ"ש כדמשמע
 פ"ק דכוסה:

שבת ומדה בצלל כהמלכותו. לכאורה משמע דלאמנע אגורל
 קאי. אך זכר קולת תש' מיי' לנכר קבין ס' י"ד
 שכתב כמה כפסחים אש כהמלכותו של הגאון או כהנו
 הוא מודד וכשיב דברתו של גדול כהמלכותו דלל כנא חכמים
 לכתום אלא לפרס דכדלשו לר מודד ופוסק וסוף ור"ל לעמוד
 עליו מהיכן סוף מודד אלא מרחבו [ועי' בבית אפריס כקוג'
 הסככות ס' י"ח] ע"ש. והכוונה מבואר דהאלה ס' אש מודד
 מהמלכס אגורל והיי' למודד מיקס מרחב שנגודל וזה
 נמי כוונת רבינו אלא שקולר:

ש"ך השיב ר"א ס'. כבעה"ת שער מ"ו ס"ג הובא זה וכת'
 סרי"ף דהא דלאזרי' (כ"ב ק' ל') אחי טירסך ואשכס
 כך הוא גיט' ומה' ג"ס אכל אין לו לא ומוכח מ"כ דף
 ק"ב דהדרכתא חמטענין לזה כהי' דילמא שניט' ואשיל ולכשיב'א
 עדים ומרע לשכרי' ליכא לחשטלמי מיני' והכי'א הכע"ה

ג"ס מהימנה ונכ"ח פ"ק דב"מ ד' ו' ובהפלת שמואל הק' דבהגה"ה אמרינו שם פסק נשם ר"י דשבעין היסח הקרקעות ט"ט. והסג ככ"ח כס"י ק"מ כוזה בשטר משפט שם פוסק דבאיזה דררה למנוח שבעט היסח הקרקע וכסוה פתחי לריעותה קרקע וליכא דרד"מ אין לשבעין ט"ט. ואפשר דגם הג"ה מחלק קן ויחייב סססיה שדכריו. ט"ל דכמדרכי פ"ו דשבעות כתב מסריב"ל לדמות סרל"י מפרק סהכח מהפסגה כחוכהה דמסיק רבא לשבעה מדרכנן אף שוה"ש ט"ק. דש"ה משום דפרט דייק דמיפרט לא דייק וגבי עד משיז משום דמסייע ל"י תיקון שבעות להפסי דעמו ט"ט. ולכאורה קשיא אי משום סברא תיקון רבנן שבעה בקרקע ישבע גם היסח הכפירה קרקע דהא גם כמטלעני סא דקבע כופר הכל סוה משום סברא דחקה אין סוה רבנן לא"כ יט וף דחקה ס"ל מ"י וסג"ל מעוז לכופר סמרי' דמשמיע כדאיכא בשבעות ד' מ'. וסג"ל ד"ל אף דהתמורו סכמים על סל חורה מ"מ לא חקנו רכבי יוסר משל חורה וסמרי' כמ"ד כל דחקו רבנן כעין דלורייתא קנו. וס"כ כמו דמנוח כמקלה דסברה אשחוטוי סוה סברא דלוריית' כדלמר רבה כב"מ ד' ג' וכן כע"ל מעיד דהסברה דלרזי טיטבס להפסי דעמו סוה סברא דלורייתא כמטלעני ומ"מ לא חששה חורה לכברות סלו בקרקע ופטרה משבעה. כן רלוי סלה יתושו רבנן לסברה דרבנן דלשחמוני כטפר סכל בקרקע ולפטור מסיסס סוה דסברה אשחמוני כטפר סכל אינה סברא אלימחא וסרל"ה דמכ"ה פטור ככ"ה גם כמטלעני והי כרתי לריעותה אף כאיכא דרד"מ. היינו כ"ה וקרקע. אבל כמורה כמקלה כמקלה למ"ש החוס' כב"מ ד' ה' פ"ח ד"ס למ"ד דסיך קלה אשחמוני גם בקרקע. וכן כע"ל דלדומהה חייב שבעה סחורה רלוי סרבנן יחייבו כזה מדרכנן דלוינו רק חד ריעותה מה סוה קרקע. וכן מחמת סברא סא דפרט דייק ד"ל דסוה סברא אלימחא יוסר משכרת אשחמוני לכ"ה רלוי סיחייבו רבנן. וס"כ י"ל דגם ספוטריס בקרקע כשבעות דרבנן יודו דלויב היכא דדוגמהה כמטלעני הי' שבעה סחורה. ועפ"ז יט ליישב ססיחורו סבה"ל. וסמ"ש בשטר משפט ס"י ל"ה סק"ב דדוק: **ש"ר**ג' אבל סא כופר אין משביעין ארוה שבעה היסח. ועי' כש"ך ס"י פ"ו ס"ק פ"א וכומויס שם סק"ל מלשון סגורוה דמשמע דש"ל משביעין ככסרת ס"כ. וסערי כומויס למה יסכע סא יסול לסחירה כו' וספסר מיירי כלוסן דל"ס סחיה ע"ס. וכד' רבינו דקדוש מיד דיק סחיה ומלשונו משמע כמי דש"ל משביעין חקסי לכאורה. וסולי י"ל דמנו דלס אסרינן מנו דס"מ למשון טענה סחיה אשחמוני משכרת ס"כ. וסערי לעיל ס"י רמ"ז] ה"ל למ סא דמ"י למיטל לפטור משבעה וס"ע: וסכאן ססקו סחוס' סר"ך לפרט סח סהר. כ"ל ומקוטן קורס מ"ס דוהגיס לסחיר. ועי' כגיטין ל"ה: ססר כ' סימנים וסליין כסדר מוסחחות סדפסו:

ש"רד' מי סמול"ל דין כד"י ט' . בשטר משפט ריש ס' כ"ז כביח סהו' רמ"ל דשטרל"ל דן גם סבינו ט' ססור להסיד אף סוה כ"ך דמסייע לע"ס וכ' סע"מ דלך דלסור לסייע כדי סלג רינג' כ"ך מ"מ וסי סמ"י סלג יחיק ע"ט סוה סמול סמול דרבנן כעלמא יעבורו מדיס אטשס דלסחיר סוה טעס וגס סוכר על ל"ה על סס רעך וסוי כסכנה אכירה ועד כיון שיודעס סהכנע חייב לך כמסייע ידי ע"ט גולו מזה דסא אס"כ אין כ"ד מקקין לדכני סוכנע כלל לסכנע סמ"ל כהגה"ס כו' ע"ס. והנה מ"ס דלן לעבור כלוו וטסה מפ"י חומר"ל דרבנן דלחוקי י"י ע"ט דסחירו מפ"י דרכי סלס. סנה מלינו לפסמים דסעמירו דכריסס אפי' כמקס כרת כעלל סוה וסזמל ניכרות ד' ל' ומסוס דשכ וסל חטסה סלמי וסין רל"י ממה סהסירו מפ"י ד"ס. לסחיר לעבור אררבנן כקוס ועסס מפ"י סכור חורה דשכ וסל חטסה. וכפרט דנונע למשון ע"י כ"מ ד' ל' ע"ל ל"ל דמיון איסור"ל מקמי' מנוח. גם מ"ס דכסל"ל יעיד יחוק ידי כזכנע טע"ע סרולה לגול. גם כזה דסחוקי ידי ע"ט כשכ וסל חטסה סוה "ל דלס איכס"ל לן. גם סהעטס דלן כ"ד מקקין לו סככס סומויס שם סק"ב דסוה מעטס קיס ע"ס. ו"ל דסיך טעס ז"ס גם סלג סלג יעידו סעדיס וסל דלון סוה מלוה. וסין כדכריו כדי סגה על דרמ"ל:

וכן דעת הרמב"ד ור"י ובהפלת שמואל הק' דבהגה"ה אמרינו שם פסק נשם ר"י דשבעין היסח הקרקעות ט"ט. והסג ככ"ח כס"י ק"מ כוזה בשטר משפט שם פוסק דבאיזה דררה למנוח שבעט היסח הקרקע וכסוה פתחי לריעותה קרקע וליכא דרד"מ אין לשבעין ט"ט. ואפשר דגם הג"ה מחלק קן ויחייב סססיה שדכריו. ט"ל דכמדרכי פ"ו דשבעות כתב מסריב"ל לדמות סרל"י מפרק סהכח מהפסגה כחוכהה דמסיק רבא לשבעה מדרכנן אף שוה"ש ט"ק. דש"ה משום דפרט דייק דמיפרט לא דייק וגבי עד משיז משום דמסייע ל"י תיקון שבעות להפסי דעמו ט"ט. ולכאורה קשיא אי משום סברא תיקון רבנן שבעה בקרקע ישבע גם היסח הכפירה קרקע דהא גם כמטלעני סא דקבע כופר הכל סוה משום סברא דחקה אין סוה רבנן לא"כ יט וף דחקה ס"ל מ"י וסג"ל מעוז לכופר סמרי' דמשמיע כדאיכא בשבעות ד' מ'. וסג"ל ד"ל אף דהתמורו סכמים על סל חורה מ"מ לא חקנו רכבי יוסר משל חורה וסמרי' כמ"ד כל דחקו רבנן כעין דלורייתא קנו. וס"כ כמו דמנוח כמקלה דסברה אשחוטוי סוה סברא דלוריית' כדלמר רבה כב"מ ד' ג' וכן כע"ל מעיד דהסברה דלרזי טיטבס להפסי דעמו סוה סברא דלורייתא כמטלעני ומ"מ לא חששה חורה לכברות סלו בקרקע ופטרה משבעה. כן רלוי סלה יתושו רבנן לסברה דרבנן דלשחמוני כטפר סכל בקרקע ולפטור מסיסס סוה דסברה אשחמוני כטפר סכל אינה סברא אלימחא וסרל"ה דמכ"ה פטור ככ"ה גם כמטלעני והי כרתי לריעותה אף כאיכא דרד"מ. היינו כ"ה וקרקע. אבל כמורה כמקלה כמקלה למ"ש החוס' כב"מ ד' ה' פ"ח ד"ס למ"ד דסיך קלה אשחמוני גם בקרקע. וכן כע"ל דלדומהה חייב שבעה סחורה רלוי סרבנן יחייבו כזה מדרכנן דלוינו רק חד ריעותה מה סוה קרקע. וכן מחמת סברא סא דפרט דייק ד"ל דסוה סברא אלימחא יוסר משכרת אשחמוני לכ"ה רלוי סיחייבו רבנן. וס"כ י"ל דגם ספוטריס בקרקע כשבעות דרבנן יודו דלויב היכא דדוגמהה כמטלעני הי' שבעה סחורה. ועפ"ז יט ליישב ססיחורו סבה"ל. וסמ"ש בשטר משפט ס"י ל"ה סק"ב דדוק: **ש"ר**ג' אבל סא כופר אין משביעין ארוה שבעה היסח. ועי' כש"ך ס"י פ"ו ס"ק פ"א וכומויס שם סק"ל מלשון סגורוה דמשמע דש"ל משביעין ככסרת ס"כ. וסערי כומויס למה יסכע סא יסול לסחירה כו' וספסר מיירי כלוסן דל"ס סחיה ע"ס. וכד' רבינו דקדוש מיד דיק סחיה ומלשונו משמע כמי דש"ל משביעין חקסי לכאורה. וסולי י"ל דמנו דלס אסרינן מנו דס"מ למשון טענה סחיה אשחמוני משכרת ס"כ. וסערי לעיל ס"י רמ"ז] ה"ל למ סא דמ"י למיטל לפטור משבעה וס"ע: וסכאן ססקו סחוס' סר"ך לפרט סח סהר. כ"ל ומקוטן קורס מ"ס דוהגיס לסחיר. ועי' כגיטין ל"ה: ססר כ' סימנים וסליין כסדר מוסחחות סדפסו:

ש"רה אסמכתא שיהא לסעמיד ממון קנו. כמח"ל דיי אסמכת' ס"י ו' הביא מהמרה"ר ח"א ס' קל"א רליה דגס כמחילס אסמכתא ל"ל קיח' סח'ל סח'ל סח'ל דלמר י"י מפסידת סמחלקוט בלל סכנה אסמכתא סוה כו' וככס סמ"ל לנק"מ דסחס ל"ל מסר כיד סבינו סלוס אבל כשמוחל מה ס"ס לו כיד סבינו ל"ס אסמכתא כו' ע"ט. וכוותו דל"ל סחיב חלק סח'ל כמולוי סכס"כ וכעין סככס סרמ"ס] פ"ט משסירות ס' ו' דלריס כסוף [בקרקע ע"ס כלח"מ] וסחיב סח'ל מוחק כהלך וסכס"כ סחיב כמולוי דסיך כו' אסמכתא. וסדל"ה נע"ד דהי גם כסיח"ל סלג יסידו סח'ל לגמרי וסישקול מלי דלסכס. אינו אלא משום דל"ל גרע מיועד כסדס סבינו טעסיה ליסע וטעסס סלג כרסות דהדין דכמין

דוקא ישראל לעדות דמה"ל כל מי שנוחזק בכשרות כשר להעיד ול"ד לקרובים [ועי' בגיטין ד' י' ע"ב כבוד"ה אפי' ומ"ש הקול"ח דגדלה דרש"י גמי ס"ל סכי ככ"כ סחוס' ככ"כ דפ"ח פ"א ס"ל ס"ה יסא ע"ס. והנה כר"ל"ס ר"פ שבעה סעדות הביא סרוס' נלמר כלן סמי וסלמר להלן סמי אסגיס כמחנה מה להלן אסגיס וסל סגיס וסל קטיס אף כלן אסגיס וסל סגיס וסל קטיס סרי למנו סלן סלגס סעדה כו' ע"ט. וס"כ מה וסל י"י למענו גם ע"ג סכסס דמי אסגיס אלדד ומידד יסרל"ס סו:

ש"רה אסמכתא שיהא לסעמיד ממון קנו. כמח"ל דיי אסמכת' ס"י ו' הביא מהמרה"ר ח"א ס' קל"א רליה דגס כמחילס אסמכתא ל"ל קיח' סח'ל סח'ל סח'ל דלמר י"י מפסידת סמחלקוט בלל סכנה אסמכתא סוה כו' וככס סמ"ל לנק"מ דסחס ל"ל מסר כיד סבינו סלוס אבל כשמוחל מה ס"ס לו כיד סבינו ל"ס אסמכתא כו' ע"ט. וכוותו דל"ל סחיב חלק סח'ל כמולוי סכס"כ וכעין סככס סרמ"ס] פ"ט משסירות ס' ו' דלריס כסוף [בקרקע ע"ס כלח"מ] וסחיב סח'ל מוחק כהלך וסכס"כ סחיב כמולוי דסיך כו' אסמכתא. וסדל"ה נע"ד דהי גם כסיח"ל סלג יסידו סח'ל לגמרי וסישקול מלי דלסכס. אינו אלא משום דל"ל גרע מיועד כסדס סבינו טעסיה ליסע וטעסס סלג כרסות דהדין דכמין

דחיבור מאוחר למחזור בקרקס ששכר ו'ע" : אבל בחלק לך לר"ך קצין . משמע דס"ל דמהי קצין אמן כהמשכ"ל פי' ח"מ סי' רמ"ה סי"ב :

עם ציור"ד ותעורר כיוון שלא סביר למלוך שבא בשימוח ישראל הא לא כשהעבד המשתל כלל חס"י סי' שייך צעו"ג שליחות מדינה כו' וע"כ ז"ל דאף דמאי המלוך לגבות מהשליח מ"מ כשירמס יגבס מהמשלה ובתורה לוח כשיחברר שמשאלו שליח וחדע דבאמר לשליח שסור עלי פועלים ולא שיינס

משכירות כ"י זכבא המשתכן למלוך כרלון לוס' אף לאלה ההולאה לנ"ע אינו אלף ע"ס והקא"ס"ח סי' ע"ב סק"ב סעינו מד' הרמב"ם ע"ס . וגם מד' רבינו משמע דלא כהמשכ"ל דהחלה דבריו מי שחייב לחכירו מנה ונסן לו משכנות . אף דמשמע ניחן לו שמשכנות אחר ההולאה אבל אין אצ"ל שמשכנת ע"י ב"ד אלא מדעתו נתן וכו' דלרש"י חייב בלחוסק :

ש"ט טימן טלח משכנן ביד סעו"ג . הרא"ש פל"ג סי' ל"ה כ' שיקא המשתכן לערצ במשיכה ומשיכה לעו"ג קונה ובבבא יתקח ח"ד סי' ל"ב טע"ך מ"א תעורר אלא דלמכירה כזכר משכ"ל או כאלה כרש"י דכפ"ק קונה או כר"ח דמשכ"ל קויה . ואי משיכה ל"ק היא המשתכן דישראל כערכ בגין דאסור מה"ט ע"ס . והג"ל דבמעמדו יו"ט כדל"ס פ"ק דכבורות סי' י"ב סק' כהא דמשכ"ל להרא"ש או כאלה כרש"י או כר"ח וכרפ"ב דכטרות וכפ"י סהב סי' ח' אהס ופסק כר"ח ע"ס . והג"ל הדהו הכריע הרא"ש כר"ח דמשיכה קונה אלא דמש להחמיר בציבור כרח דקדושים כחון כשיעור רש"י והענינו כפוסקים דמשמשים להחמיר בציבור חמיר נגד הכרעטה . אך ז"ל רק במכירתם השראל כהממו לעו"ג ולא כפי במשיכה להוד לפי שזד המכירה היחס כהמחוק כחוקה המוכר השראל ובחוקה ה"זכ כשאלו כבור . אך כהא דרפ"ב דכטרות דישראל קנה כהמכ מעו"ג אש"פ שנתן משותף שפורס מכירה עד שימחק דס כחוקה סעו"ג ובחוקה צמד הוא קאי א"ל להחמיר אף בציבור כרח . ובאסור לאו כריכות ממי אינו מחמיר ופוסק כהכרעתו דמשיכה קונה . ואף דביבמות דק"ט אמר' מ"ל איסור לאו מ"ל איסור כרח . מ"מ לפי להחמיר יוצר מהכרעת סדן ע"ל דמי להחוקה דרש"י ע"כ דמחלקין בין כרח"ל כהמכ"ל כהמכ"ל . ועי' בפרי"מ בפתיחה לה"ל עריפות מ"מ דמחמירין שלא למו"ל כרח חוקה בציבור כרח ולא בלאו :

ש"י מי שחייב לחכירו מנה נתחן לו משכנות אם נאנסו המשכנות נשבע שנאנסו ונבוא את חובו כשה שאמר המלוך את חכירו שומר שכר וקיי"ל דשומר שכר אינו חייב באונסין אבל בנתיבה ואבידה חייב (ש"ח) ורש"י פירש דחייב באונסין ואין שומת תתלמדו כרבריו אלא כש"ש ונאמן המלוך למעון עד כדי דמי המשכון ובשבוועה :

ש"י פסק ר"ח ורבינו שמשון דמותר לישראל להלוות מעותיו ברבית עבור לישראל אחר ע"י עו"ג (ש"ח) שיתן הלוך משכון ביד העו"ג ויאמר לו לוח מישראל כך וכך שישוח המשכון כנגד החוב ויותר כדרך מלוך על המשכון ועו"ג ילוח מן היהודי ומיד עו"ג יקבלם הלוך והוא מסולק לוח מן המלוך שעו"ג אם ירצה יפרד את המשכון ולא הלוך דעת המלוך וכן נחמו גדולי צרפת אך הר' מאיר מחמיר . ולדברי הכל אינה יוצאת כדיונים דלא עדיף מאכב רבית וראייתם ספרק איזהו שך דור' אליעזר מסיין כתב דהיכא דבעי ישראל מיוף מן חכרית ואמר לעו"ג שקול [תלוך] בניוך ואווייתו כרביית חקב"ה ספרע מיניה דאמר רבנא ציצית מצרים דכתיב נבי ריבית אמר חקב"ה אני הוא שהבחנתי במצרים בין שפת כבור למיפת שאינה של כבור אני עתיד ליפרע ממי שתולה מעותי : לעו"ג ומלוך אותן לישראל ברביית אלמא יש שליחות בעו"ג לחבורא וכן פסק בה"ג עכ"ל ורבינו שלמח פירש תולה מעותיו בעו"ג מלוך לישראל ברביית ואוסר אלו המעות של עו"ג הן והמעות שלו רבינו יצחק חשיב היכא דאמר ישראל לעו"ג לך לוח מנה מישראל ברביית ואפילו פירש כהר"א במני עדים שעשאו שליח וכל מה דיפוק לך מן דינא עלי מותר כיון שהמלוך אינו יודע שלצורך ישראל לוח אותם ורבינו אבי העזרי כתב בשם ריב"א שאומר לישראל לומר לעו"ג שילוח לו מעות מישראל חכירו ברביית ואם שלחו ללוך מן העו"ג וזה מישראל מספק לן אם מותר אם לא ותר' אליעזר מסיין כתב דאסור לישראל לומר לחכירו לך בשליחותי ולוח לי מעות מן עו"ג באמנתו דרביית דעו"ג כתר שליח אויל לבד אם אמר אני שליח פלוני ואין לך עלי כלום :

ש"י יהודי שנדר לעו"ג להלוות לו ובא אחר וקדמו ח"ז כעני הסחף כחררה אך אין בדינו לכופו ואם הויקו אפי' בדינא דגרמי חייב לשלם וכתב ר"ת דהא מילתא דעני הסחף כחררה לא שייך אלא בדבר החצוי

דאף דבלא ג"ד מבעט"ב א"ל לשלם רק כפי שהיהו . מ"מ סג"ד לשבור כסך זה ל"ל לרין שליחות כלל ידישיין שכן שזה ההנאה אללו וכן לרין לשלם . ואף דמבואר בח"מ סי' שס"ג סי' דשכר בית מראובן כיווך ונמאל ביה דרשמן א"ל לבלם רק כפי שזוכרים אמרים פ"ס . וי"ל כעני מ"ש ה"י כד"ל דכ"א ובש"מ שם כהא דבלא קיימא לאגרא פטור אף דרלה ליתן שבר לראובן ומ"ש מעמד יוקף כוח משום דל"מ בג"ד מה שרלה ליתן לראובן נגד שמשון ע"ס . אבל כד"ד דל"מ ליתן כוח לשלם פועלים י"ל דאף אי אין כוח דין שליחות חייב ליתן להם כפי שגילה דעתו דכן שזה אללו הפעולה . וספיר מזו חכמי לבעט"ב כאלו שכרם בעלמו ולי"מ לומר לאו בע"ד דידי אחס כיון דפעולתם כה להדיא מרשותם לרשותו . אבל הכא אי לאו מעטש שר"ג מני המקבל מעו"ג לומר להסותן להשו"ג לאו בע"ד דידי אה כיון שזכה בעו"ג בינתיים . ולפי"ו י"ל דגם ללוה אין חיבור ולי"ע כחנות דעת סי' קס"ט סק"י :

מותר כיון שהמכיר ח"י שלוחך בישראל לוח חוסם . מדלא כתב רבינו דללוה אי איסוב כמבואר ציור"ד סי' קס"ע סי"ו . משמע דאסור דגם ללוה אין איסור וכמ"ש בח' רעק"א עס ק ממנו' הרא"ש ובעה"ח בעיקר ר"י ע"ס . ובבית מאיר

שמו

בהפקד ומליאה ס' אפי' רשע לא מקרי . בקדושי' דל"ט ע"א בחוד"ס עמי הק' לפרש"י דגם בהפקד הו' רשע מב"מ ד' י' ראה אח המליאה ט' ובה אחר ונעלה ס"ה שלו ; והק' הפ"י מאי קשיא דנכי דמקרי רשע כה"ג מ"מ און מליאון ממנו כדון וספירי נקיע דמחמיק וכה ע"ט . והל"ל דסריעב"ה ש"כ דלר"ת היכא עקרא רשע ש"ד מחיבין ליתו להחזיר הדמים ודחה ז'ה הריעוה ע"ט . וה"כ י"ל דר"ה גופא הוא העקבה לפרש"י והוכיח שפיר לפי סברתו מרובה המחיק טובע דנמליאה לא קרא רשע :

שמוא

ואמר ללשונות כריבים ט' משום לפ"ע . ציור"ד ס' קי"ט כע"ו סק"ג כ' מסה"ת דכסאון המלוה מחזיר ליקח ממנו גם הוא אינו מוחזר מלמח ע"ט . ומלאחי דומתו כה"ס חלש"ע ח"ט ס' ק"ד שניב"ל ד' ה"ח לככות הרשב"א במ"ט דל"ט זונה חסודה לכהן שפק' הסו"ס המנולה שמוסרת ופי' דלוינה מוחרת אלא כשהוא מוחזר וכש"ל להאמינה גם כיה אינה מחזרת אף שדועתה שבעמאה חינו דכתיב לו יקח איסורם כיון שליטה לא יקח ונד"ד הוא מעין זה : דמומל דל"ל ורגיל בו הו' מומר לכה"ת . אי דכסעים מיירי עי' ציור"ד ס' צ' ס"ה . וה"ל כ' שם סק"י מהסה"ל דאפילו דפטס ח' סוי כע"ז ממש . ואי בלחאון מיירי אחי עכרמ"ס דבמומר לחזר משאר עכריות ח"ל לכה"ת כמבוא' שם ס' וע"ט כע"ו סק"ט . וזהו לריך רגיל ע"ט שש"ך ס"ק י"ט . ויחא מסקנת רבינו דבנוה צבאר דברים כשאר יאודים אינו מומר לכה"ת . דעל לכה"ס דהוא מין ל"ט זה . וכ"מ מדנקע רבינו אפי' מח"ל וכל"י מח"כ כ"ל . והרי הסבו"ט שם ס"ק י"ה כהב דכסעים דסי"ט כמלות עשה ע"ט . ודבריו דכסעים דכלהכעים לא מסתבר לחנק בין לאו לעשה . ורבינו דפרט ח"ל וח"כ ולא נקיע עשה . משמע דכלחאון מיירי דבזו י"ל דמעשה ללאו לא מחזיקין דפקר . ודע דע"פ שיטת הרשב"א דגם כלהכעים אינו כמייטת ע"ז ומפרט בר זביחה כהוה על זביחה עי' בחי' רשק"א ציור"ד

שמוג

אם המוען על חבירו סעות חליחתי וכשה' לי לפרות ערבוני הוצרכתי ליתן כך ריבית ואני משכנתי מידי לירך ולא היה ע"ז באמצע וה"ל רק' דיוצאה כריינים ואותו ריבית אני תובע מסך ההלה משיב אמת נתת לי אבל ע"י ע"ז בא משכונך לידי . דינא הוא שהמלוה נאמן בלא שבועה דאין אדם נאמן דומר נתתי לך ריבית ההיורו לי דיאו דלא תשימון עליו נשך קאי בין אלוה בין אסלוה (שמן) ואין אדם משיב עצמו רשע . ואפילו אם המשכין עדיין ביד המלוה ולא פרע לו הלוה ריבית ההלה טוען תן לי ערבוני בלא ריבית ואותו טוען ריבית אני רוצה כי המשכון בא לי ע"י ע"ז המלוה נאמן בלא שבועה דלא שביק תתיירא ואכיל איסורא כדאמרינן בפרק השולח נאמן א"ם לומר פרוחבול היה לי ואבד ופר"ת בלא שבועה ושמעא דלא שביק אינש התיירא ואכיל איסורא וכן כל כה"ג מהאי טעמא . ואם הישראל משכן לחבירו משכונו של ע"ז שדיה בידו יוקח השני הריבית סן ע"ז ולא נסתלק הריאשון סן המשכון בשעה שמשכנו לחבירו אסור ליתן לי ריבית ובסתם הוי מסולק וחראב"ד היה מחסיר אפי' נסתלק בפי' מפני שהע"ז תובע הראשון ואחריותו עליו הרי

שמוג

רשותא לפנינו כפוייה או ארוסם שנתעבדו דאף דהאמת לומר לכך נבעלתי כשאין הרוסם מכהייה מ"מ כשאלמרת לפסול נבעלתי כולד ספק ממזר ולא אמרי' בזו און אדם משיב עלמו רשע כיון דעכ"פ ית רשותא ע"ט . וס' : ית לומר דגם ממשעה רשע אחרת מחזיקין לה ויטון ענהן ריבית מכבר ית לומר דגם השתא נון .

שדעור"ג

תובע הראשון ואחריותו עליו וה"ס כמנון הישראל . והכ"ל

שמו

שחב יורש את בנו שהוא מומר . צב"י נח"מ סימן רפ"ג הביא מ"ס סמדרכי מומר רב לזוק גאון דמומר אינו יורש את אחי דפריך בקדושי' ד"ח לר"ח דילמא ישראל מומר שאני פי' למרות לכחי כו' וכתב דנראה לראב"ה דאף

לכלאן האב יורש את בנו דלאמחי קנס' להאב ט' פ"ט . וז"ל בכונסו דאף דלכלאון מדארייחא מומר אינו יורש [ובדמשמע

מפירושו כהא דקדושי' מ"מ קרי לי' קנסא והיינו דרדשי' טעם האורה הוא משום קנסא . ולכן כשמת אין רצוי לנקוט לאחי או שאר יורשיו וירשין אויב . אך לא כן נראה מהאור זרוע ס' ת"ל שכתב דאין לפרש הא דיבטח דל"כ מי שיש לו אח מ"מ זוקק אשת אחיו ליבטח דמיידי בזומר מדקמתי ולחזו הוא לכ"ד ואמר למחי כלכלא לירשו ולעמאל לו ואי בזומר מי יורשו ומטמא לו כו' פ"ט . והסא מיירי דהאח מ"מ הוא שמת וכלאמך כה"ס דס"ל דלאה פסול אינו מטמא ע"ט . ומ"מ פסיקא לי' דכסעים האח אין הישראל יורשו וע"כ כוכר אי מסי'ת אינו יורש ס"ג אינו מוריס ול"ע :

שמוג

וא"ל מ"ט . הא דלא אמר הטעם דכסמון דלא שביק התיירא כו' י"ל דאף מה"ט רצוי כשהמלוה מוחזק לן דמלוה כריבים כלל איסר דל"ט צ"י . הא דלא שביק כו' . שלא יבא נאמן [דאלט ל"ט הא דלא שביק כו' ד"ל דלדרכה טעם כן כבונתו כ"ד לחבטו אח"כ] . ומעט . ולח' אדם משים עלמו רשע פענה הלוה נדעו ונאמן המלוה גם ככה"ג . ולכלארה ק' מדאיתא כה"מ ס' פ"ו סכ"ה מי משוכנע אחד שגדל על דבר כלה"ה ויטפר חייב ליטבע . ולאמחי לא נימא ג"כ און אדם משים עלמו רשע ולא נאמינה שאינה . וי"ל אף אין ידוע מוזהרה עמו מוחזקת לזונה י"ל דמיירי וכלש"ע ס"ס קע"ז נקיע כהדיא זונה שכתבס כו' . לא דנקיע כה"מ מי שתובעת דית לעטות דמיירי גם כהיום מוחזקת לזונה . וס"ג כריבים בזמחוק כהלוה ללות כריבים מכבר מ"י להשביע מלמלוה אי לאו טעם דשיך במלוה לא שביק התיירא כו' . ובתשרי ח"ל ס' ג' כ' דכשיש

שמוג

רשותא לפנינו כפוייה או ארוסם שנתעבדו דאף דהאמת לומר לכך נבעלתי כשאין הרוסם מכהייה מ"מ כשאלמרת לפסול נבעלתי כולד ספק ממזר ולא אמרי' בזו און אדם משיב עלמו רשע כיון דעכ"פ ית רשותא ע"ט . וס' : ית לומר דגם ממשעה רשע אחרת מחזיקין לה ויטון ענהן ריבית מכבר ית לומר דגם השתא נון .

שדעור"ג

תובע הראשון ואחריותו עליו וה"ס כמנון הישראל . והכ"ל

והי' ל' דעת המחירין ל' ד' לה' ד' יור' ד' ס' ק' ס' סכ"א והוא
 והסתופפתא מעוט הע"ג סתופקד אלל ישראל אלס הם בזהריות
 ישאל אכור להלוותם דקס האחריות דעל ישראל הוא
 אחריות לוח והוא כגוף המעות דישאל וע"ג ס"ק ל"ג
 ובש"ך ס"ק ס"ח וס"ט דבזהריות
 כשל שומרים מותר ע"ג. וא"כ
 כהא דמטבין אף שהאחריות
 המטבין על ישראל האחריות
 מהע"ג סתע"ג יתכע ממנו
 מ"מ אינו אלא בדרך אחריות
 שומרים ולא דקיי"ל גורס
 לממן לאו כממון דמי לא קאי
 גוף המטבין ברשות הישראל
 כהאשון בשביל אחריות שעליו.
 וי"ל דהרמב"ד לומר אף בשביל
 אחריות כה סתוא כהאחריות
 שומרים ליעטרו איל דוסק
 גורל"מ כממון דמי כמ"ס הש"ך
 בח"מ ס' שפ"ו סק"י. ונדע
 דאחריות הטוב גורל"מ ולכן
 לומר דגם מחמת אחריות כה
 סו כגוף המטבין ישראל והריבה
 הריבית על מטבין דישאל דלכור
 וע"י בחוות דעת ס' קס"ט ס' ק
 י"ב. ועי' ביד מלאכי בבבלי
 הדינים ס' שפ"ט כהא דעטוב
 שיטו שנגנין כ"י באכור לו:
ש"ד דפשוט דחייב דכל האומר
 לא ליתו כו'. כן הק'
 הכ"י בח"מ ס' קס"ט ס"י.
 וע"ג כהנה דריסה וריסה
 ובפ"ח ובתחלה לבי יע"ס.
 ולע"ק כיכא דלגוס אומר פרעתי
 ואינו נאמן משום דהחוק כפין
 (עמ"ס לעיל ס' רס"ג) אם
 הערב חייב. והנה לבי כה"מ
 ס' ע"ט סק"ג בעטס דהחוק
 כפין אינו נאמן כהורו ממון
 דאין סכיד דלמך סתחוק כפין
 סו אינו פורע אלא בעדים דירא
 שהמלוו יזילא לנו שלף פירא
 ויאמנו לו ע"ס. לפ"ז ראי

והרי היו כמסון הישראל ואסור. ואף הוא ז"ל כתב
 הנה להם לישראל סומב שיהיו שוננין ואל יהיו מוידין
ש"ד הערב לישראל בשביל ע"ג צורך המלוה לומר
 לו לערב ע"ד כן תעשה לי ערבות שאחיה
 נאמן עריך כל זמן שאומר שלא נפרעתי אע"פ שיפוען
 הע"ג פרעתי ואם לא התנה עמו זה התנאי ואומר
 הע"ג פרעתי אע"פ שפוען הע"ג
 המלוה על התחנתנה ואם אמר הע"ג לא ליתיה והוא יור
 מודה כתב הרמב"ד צ"ע ולא ידעתי למה (שד"ם) דפשיטא
 דחייב דכל האומר לא ליתיה כאומר לא פרעתי
 וצ"ע לעיוני:

ש"מ ראוהו אמר לשמעון הלויני על עירבון הע"ג
 שמשוכן בירי וקח אתה הריבית מכאן ולהבא
 וכן עשה ושוב אמר ראוהו שקרתי לך העירבת שלי
 הוא ורמייתך שיכול המלוה לעכב המשכון עד שיתן
 לו הריבית ואפילו אם רוצה לישבע שאינו של ע"ג
 יאמר איני מאמין כי אם לרביך הראשונים:
ש"מ ישראל שהשאל לע"ג ערבונו ומשכנו ע"ג
 ביד ישראל בריבית לצורך עצמו ואח"כ לא
 פדוה הע"ג והלך ישראל לפדותו מישאיר חבירו
 נראה ריא"ו שמוותר לתת לו כל הריבית שמתהילה
 לא לקח הע"ג הוא לצורך ישראל. גם נראה לי שאין
 הישראל יכול לעכב המשכון ולומר איני מחויר כבו
 אלא לע"ג כיון שיועד שהוא של ישראל היו כמו
 נזילה בירו:

ש"מ ריא"ו פתיר לארש למכור הלואה לחבירו כגון
 ראוהו שחייב לשמעון סנה ליתן לו בתשרי
 מותר ללוי שיתן חמישים לשמעון בניסן ויקבל סנה
 סראובן בתשרי שאין כאן הלואה כלל אלא סבר
 שבשעה שקבל שמעון חמישים סהוי נסתלק שמעון
 מהחוב ובהו בו לוי במהב בעממד שלישתן ואין שואר
 אטר נטר ליה שהרי אם ראוהו לא יתן ללוי לא יחזור
 לא על שמעון כי לא סמך עליו כלום וכן הורו רבני
 ציפת רבינו יהואל ורבינו שלמה בר' שמואל. וראיה
 סתדנאית בתוספתא דבבא מציעא יש דברים שהן רבית
 ואינן

הישראל שליח הוא ולא לוח ע"ג. ולע"ק גם כשיכול הישראל
 לעכבו עבור הריבית שאינו אכס חס ישראל לא השאילו
 ע"ד למשכנו לזמן אלא השאילו סתם ומשכנו הע"ג מדעת עצמו
 וא"כ עכ"פ ס"ל הע"ג כזולן דהלך מדעת בעלים השכינו ועש"ך
 ביו"ד ס' קס"ט ס"ק כ"ד. וא"כ למה יעכב הישראל המלוו
 כהאין הע"ג פודסו עבור הריבית שיתן לו הישראל הא מבוחר
 בח"מ ס' שר"ו ס"ז דלמון שנתמים לו כלים תתקן והשיאיים
 לריבים הבעלים ליתן לו מצייתו ולא הריבית שנתנם עליו דלא
 עשו תקנת השוק על הריבית כו' ע"ס. וה"ל ה"ל הע"ג ע"ז
 שמשכנו של ברשות בעלים כגון שליחו מפורסם ויטור הישראל
 מהריבית אף כהע"ג אינו אכס שלא. ומוכרח ליתן לע"ג
 בלא ריבית כיון דעכ"פ הע"ג אינו פודוה אלא הישראל הוא
 בעל החפץ. אך הא דסי' שג"ו הוא מחשבו' סת"ד ס' ש"ט.
 ואפשר דהמדרבי פליג וכוזר דגם על הריבית שייך תקנת השוק
 דהחוקת מעות כממון חסידי אלא שהחוקה אחרתהו והיבאל דל"ג
 יאכור רבית כקדן חשיב ועי' בחוות דעת ס' קס"ט ס"ק י"ד.
 אמנם הריבית שיעלה כפי זמנן שקבצו צנייחס אף בזקף הסכ"ס
 הקדן עם הריבית שיעלה אף דלכמ"ד חשיב גם הריבית שיעלה
 כקדן בזקפו עם הקדן עי' ביו"ד ס"ס ק"ע וס' קע"א. וי"ל
 דלזה ודאי ל"ח קדן וסס ריח על הריבית שיעלה דכה"ג ודאי
 לא

ש"מ שמועה לתת לו כל
 הריבית במדרבי פל"ג ה'
 דכשהע"ג א"ר לפדותו לפי שהוא
 אכס אין הישראל המלוה יכול
 לומר לא אחיזתו אלא לע"ג דסני
 כגולן שנטל מזה ומתן לזה כו'
 ומשמע דוקא משום שהע"ג
 אלס שסס ה"ו רוכס לפדותו לא
 ס' רשאי הישראל לעכבו עבור
 הריבית אז הוא מחויר לישראל
 אכל כשאינו אכס סה"י יכול
 הישראל לעכבו עבור הריבית ועכב
 גם מישאל וכשיור הריבית בעד
 הע"ג מותר ליקח ממנו שהרי
 הישראל שליח הוא ולא לוח ע"ג. ולע"ק גם כשיכול הישראל
 לעכבו עבור הריבית שאינו אכס חס ישראל לא השאילו
 ע"ד למשכנו לזמן אלא השאילו סתם ומשכנו הע"ג מדעת עצמו
 וא"כ עכ"פ ס"ל הע"ג כזולן דהלך מדעת בעלים השכינו ועש"ך
 ביו"ד ס' קס"ט ס"ק כ"ד. וא"כ למה יעכב הישראל המלוו
 כהאין הע"ג פודסו עבור הריבית שיתן לו הישראל הא מבוחר
 בח"מ ס' שר"ו ס"ז דלמון שנתמים לו כלים תתקן והשיאיים
 לריבים הבעלים ליתן לו מצייתו ולא הריבית שנתנם עליו דלא
 עשו תקנת השוק על הריבית כו' ע"ס. וה"ל ה"ל הע"ג ע"ז
 שמשכנו של ברשות בעלים כגון שליחו מפורסם ויטור הישראל
 מהריבית אף כהע"ג אינו אכס שלא. ומוכרח ליתן לע"ג
 בלא ריבית כיון דעכ"פ הע"ג אינו פודוה אלא הישראל הוא
 בעל החפץ. אך הא דסי' שג"ו הוא מחשבו' סת"ד ס' ש"ט.
 ואפשר דהמדרבי פליג וכוזר דגם על הריבית שייך תקנת השוק
 דהחוקת מעות כממון חסידי אלא שהחוקה אחרתהו והיבאל דל"ג
 יאכור רבית כקדן חשיב ועי' בחוות דעת ס' קס"ט ס"ק י"ד.
 אמנם הריבית שיעלה כפי זמנן שקבצו צנייחס אף בזקף הסכ"ס
 הקדן עם הריבית שיעלה אף דלכמ"ד חשיב גם הריבית שיעלה
 כקדן בזקפו עם הקדן עי' ביו"ד ס"ס ק"ע וס' קע"א. וי"ל
 דלזה ודאי ל"ח קדן וסס ריח על הריבית שיעלה דכה"ג ודאי
 לא

שיחייב גם הערב. אך למ"ס ההומים ס' ז' סק"י דקום
 דכמים הוא שלל להאמיין להמוחזק כפין ולא מדינא ע"ס. לפ"ז
 אזלי לגבי הערב יס לחוש שמה פרע סהו לערב אין לקומו וז"ע:
ש"מ העירבון שלי הוא ורמייתך שיכול המלוו לעכב המשכון.
 בחשו' הראש' כלל ק"ח ס' ג' כהא דל"א להסתבר
 דלל ישראל הוא דכשיביר ראוהו בעדים שמציינין החפץ דהוא
 שלי י"ל דמכור ופוי ואף בליתו עשו למכור כליו אימא לזוז
 אהעריך וחיבי וע"ג סהידו שחמר כהמשכנו דע"ג ה' כו'
 זולת שיעידו שרלו ראוהו קנה החפץ ולא זיה ידס מידו עד
 שהשכינו לשמעון אפ"ה י"ל סתמי' אהודלת פיו ולא אעדים ס'
 ע"ס. והנ"ל דגם כה"ג י"ל דלא וסתרו אז"ל. דימא סה"י לו
 מעות מהע"ג וזהו לקומו החפץ בעדו. ואם כהא קונה לע"ג
 קנה הע"ג אף שאינו בר שליחות וכמ"ס המח"א ה' שלוחין ס'
 ע"ז דל"ג שליחות דכספו קונה לו דעת המוכר שיקנה בעל
 המעות ע"ס. וגם כהספא אי כהא או משיכס קונה לע"ג ג"כ
 י"ל דמזי מלוה להחזיק בהמשכון למ"ס הש"ך ס"ס קע"ו מהר"א
 שהן דספק ריבית היו כהספא ממונה לקולל דהממע"ה ע"ס ובזי
 להחזיק בהמשכון דשמא כהא דע"ג קנה לי' והוא משכנו דע"ג.
 אך כהא כהבזי לגייל ס' ש"ט דהראש' ס"ל לעיקר דע"ג
 ל"ק ריק במשיכה. וא"כ ל"מ לי' משיכת הישראל כיון דלזינו בר

והמלוא חמר משמט אני אף שלא יומא דע"כ עשה פרוצול , אך זכו למאזי דכ"ל החוקק דלא שביק התיירא וחי לא חזקה וז' ה' השט דלא עשה וסמך אהא דיחזיר הלוה הכוב מפני הכובא חכמה לא יאמר הטלוה משמט אני . ואל"כ י"ל כיון דע"כ י"ש תשג קלת דלא יחוס . הלוה לכוסה ולא יחזור כלל דודאי איכא אכתי כאלה וגם קלה סברא ליזכר גם בחסור דרבנן ולא יסמך המלוה ע"ז שלא יאמר משמט אני .

שנא

המלוה את הלוה ואל"כ שנים אין שביעית משמטתו כך פסק ר"ת דלא קרי' בי' לא ינוש מיהו (שנא) ז"ע אי משבט מעשר שנים ואילך או לא . ונ"ל דמשמט :

שנב

פסק בעל ספר יראים רחוב שעברה עליו שמיטה אין רשאי הלוה לעכבו עד שיאמר לו המלוה משמט אני . ביהו (שנב) אב אינו רוצה המלוה להשמיט ב"ד כופין אותו להשמיט כמו עשה לולב ואינו עושה שמבין אותו עד שתצא נפשו . ובח"ל דאין דנין בו דיני קנסות אין כח ב"ד לכופו דמבין אותו ד"ק הוא . מיהו בפ"ק דסכות מוכיח דמחילה נמורה היא דאמר רתם המלוה את הלוה לעשר שנים שביעית משמטתו ופר"ך מסתני' דתנן סעידין אנו באיש פלוגי שחייב להכירו אלף וזו ליתנה לו עד ל' יום והוא יאמר מכאן ועד ל' שנים אומדים כמה אדם רוצה ליתן ויהא בידו אלף וזו וכו' ואי אמרת שביעית משמטתו כולם נמי בעי לשלומי ומוקי לה [בלוה] על המשכון או בסוסר שטרותיו לב"ד משמע מהבא דמחילה היא . ובסקצת גוססאות מספר יראים כתוב כי לבסוף חזר בו אלא השמיטה היא מחילה נמורה :

שנב

המלוה את הלוה והלוה לא יאמר משמטתו ואל"כ שנים אין שביעית משמטתו כד פסק ר"ת דלא קרי' בי' לא ינוש מיהו (שנא) ז"ע אי משבט מעשר שנים ואילך או לא . ונ"ל דמשמט :

שנב

פסק בעל ספר יראים רחוב שעברה עליו שמיטה אין רשאי הלוה לעכבו עד שיאמר לו המלוה משמט אני . ביהו (שנב) אב אינו רוצה המלוה להשמיט ב"ד כופין אותו להשמיט כמו עשה לולב ואינו עושה שמבין אותו עד שתצא נפשו . ובח"ל דאין דנין בו דיני קנסות אין כח ב"ד לכופו דמבין אותו ד"ק הוא . מיהו בפ"ק דסכות מוכיח דמחילה נמורה היא דאמר רתם המלוה את הלוה לעשר שנים שביעית משמטתו ופר"ך מסתני' דתנן סעידין אנו באיש פלוגי שחייב להכירו אלף וזו ליתנה לו עד ל' יום והוא יאמר מכאן ועד ל' שנים אומדים כמה אדם רוצה ליתן ויהא בידו אלף וזו וכו' ואי אמרת שביעית משמטתו כולם נמי בעי לשלומי ומוקי לה [בלוה] על המשכון או בסוסר שטרותיו לב"ד משמע מהבא דמחילה היא . ובסקצת גוססאות מספר יראים כתוב כי לבסוף חזר בו אלא השמיטה היא מחילה נמורה :

שנב

המלוה את הלוה והלוה לא יאמר משמטתו ואל"כ שנים אין שביעית משמטתו כד פסק ר"ת דלא קרי' בי' לא ינוש מיהו (שנא) ז"ע אי משבט מעשר שנים ואילך או לא . ונ"ל דמשמט :

מ"ע שלפניו ואל"כ לויחמה בגון חומרים לו עשה סוכה כו' מכן לאו עד שת"ל אל"כ שביעית לתימא כל מ"ע עמון שברה בזה א"ן ב"ד שלמטה מחסרין עליו ע"ש . ומשמט לולב זה שפיר עבדו להלקוהו . והכי בב"ק דכ"ז ע"כ שלא ל' רב חסדא לר"י הכי אמרו לכוסה שלם כו' שלא ל' חסדא חסדא קאבא קא מנביח בבבב טו' . והלויחמה דמכן אותו לקיים המלוה דיני קנסות . בלאו הא למתן סכרה בזה הל"ל למיפרך וכי קאבא קא דימת בבבב וע"כ להכותו לקיים ממוס חסדא גם בבבב וע"כ בח"מ כו' ב' . ועמ"ס הגרי"פ במבוא להלכות סידקס חמ"ס נרכות בשם הג"ס דר"ל דתמי רב חסדא הוה . וע"כ בשמט רס"י ס"ו :

שנב

המלוה את הלוה והלוה לא יאמר משמטתו ואל"כ שנים אין שביעית משמטתו כד פסק ר"ת דלא קרי' בי' לא ינוש מיהו (שנא) ז"ע אי משבט מעשר שנים ואילך או לא . ונ"ל דמשמט :

שנב

פסק בעל ספר יראים רחוב שעברה עליו שמיטה אין רשאי הלוה לעכבו עד שיאמר לו המלוה משמט אני . ביהו (שנב) אב אינו רוצה המלוה להשמיט ב"ד כופין אותו להשמיט כמו עשה לולב ואינו עושה שמבין אותו עד שתצא נפשו . ובח"ל דאין דנין בו דיני קנסות אין כח ב"ד לכופו דמבין אותו ד"ק הוא . מיהו בפ"ק דסכות מוכיח דמחילה נמורה היא דאמר רתם המלוה את הלוה לעשר שנים שביעית משמטתו ופר"ך מסתני' דתנן סעידין אנו באיש פלוגי שחייב להכירו אלף וזו ליתנה לו עד ל' יום והוא יאמר מכאן ועד ל' שנים אומדים כמה אדם רוצה ליתן ויהא בידו אלף וזו וכו' ואי אמרת שביעית משמטתו כולם נמי בעי לשלומי ומוקי לה [בלוה] על המשכון או בסוסר שטרותיו לב"ד משמע מהבא דמחילה היא . ובסקצת גוססאות מספר יראים כתוב כי לבסוף חזר בו אלא השמיטה היא מחילה נמורה :

שנב

המלוה את הלוה והלוה לא יאמר משמטתו ואל"כ שנים אין שביעית משמטתו כד פסק ר"ת דלא קרי' בי' לא ינוש מיהו (שנא) ז"ע אי משבט מעשר שנים ואילך או לא . ונ"ל דמשמט :

שנב

פסק בעל ספר יראים רחוב שעברה עליו שמיטה אין רשאי הלוה לעכבו עד שיאמר לו המלוה משמט אני . ביהו (שנב) אב אינו רוצה המלוה להשמיט ב"ד כופין אותו להשמיט כמו עשה לולב ואינו עושה שמבין אותו עד שתצא נפשו . ובח"ל דאין דנין בו דיני קנסות אין כח ב"ד לכופו דמבין אותו ד"ק הוא . מיהו בפ"ק דסכות מוכיח דמחילה נמורה היא דאמר רתם המלוה את הלוה לעשר שנים שביעית משמטתו ופר"ך מסתני' דתנן סעידין אנו באיש פלוגי שחייב להכירו אלף וזו ליתנה לו עד ל' יום והוא יאמר מכאן ועד ל' שנים אומדים כמה אדם רוצה ליתן ויהא בידו אלף וזו וכו' ואי אמרת שביעית משמטתו כולם נמי בעי לשלומי ומוקי לה [בלוה] על המשכון או בסוסר שטרותיו לב"ד משמע מהבא דמחילה היא . ובסקצת גוססאות מספר יראים כתוב כי לבסוף חזר בו אלא השמיטה היא מחילה נמורה :

שנב

המלוה את הלוה והלוה לא יאמר משמטתו ואל"כ שנים אין שביעית משמטתו כד פסק ר"ת דלא קרי' בי' לא ינוש מיהו (שנא) ז"ע אי משבט מעשר שנים ואילך או לא . ונ"ל דמשמט :

שנב

המלוה את הלוה והלוה לא יאמר משמטתו ואל"כ שנים אין שביעית משמטתו כד פסק ר"ת דלא קרי' בי' לא ינוש מיהו (שנא) ז"ע אי משבט מעשר שנים ואילך או לא . ונ"ל דמשמט :

שנב

המלוה את הלוה והלוה לא יאמר משמטתו ואל"כ שנים אין שביעית משמטתו כד פסק ר"ת דלא קרי' בי' לא ינוש מיהו (שנא) ז"ע אי משבט מעשר שנים ואילך או לא . ונ"ל דמשמט :

ושטר שטריו לעבדי אם רלס לחזור יחזור והכ"א זנ"ג ולא נש"ט דזכין לאדם שלא צפיו ואין חזין לו כלומר דגע אשס חוב הוא לה ומשמע דטעמא משום דחוב לה סא לאו סיפא לא ס' יכול לחזור משום דתן כזכר כלשר אמרו גבי שטריו עכ"ל.

שנה ראובן שתבע את שמעון ואמר שאמו הפקידה פקדון ביד שמעון ומסרתה בידו ואמרה לו שלאחר מיתתה יתן הפקדון לראובן בנה ושמעון משיב שכן אמרה לו אם אצטרך ממנו תניתה לי ואם היא תמות שיתנהו לבנה ראובן. פסק ר"ת מאיר שלא זכה ראובן לבדו במתנה אלא יירשו עמו דכיון שהיתה בריאה באותה שעה שמתנת בריא בעי קנין ואע"ג דאמר בפ"י יש נוחלין איזו מתנה שהיא כמתנת שכיב סרע דלא קנייא עד לאחר מיתה כל הכתוב בו מהיום ולאח"כ ופי' ר"ת שכתב מהיום אם לא אחזור עד לאח"כ ומשמע דלאח"כ מיהא קניי אף בלא קנין שאני התם שכתב בה מהיום לת"ק ולר"י בלא מהיום דומנו של שטר מוכיח עליו אבל בנירזן זה שלא אמר מהיום וליכא שטר וקנין שזיכיה על המתנה דליסא בהיים חיילא לא קני וליכא לטיבר דקני משום דמצוה לקיים דברי המת. דלא נאמר זה אלא בשליש כמו המשליש מעות לכתו והיא אומרת נאמן עלי בעלי יעשה שלישי מה שהושלש בידו דברי ר' מאיר דק"ל כר"ם דמצוה לקיים דברי המת. וכן האומר תנו שקל לבני בשבת וכו' כדאיתא בפ"י מציאת האשה וכן פי' ר"ת דלא אמרי' מצוה לקר"ה אלא בשליש והכא לא השלישיתו לכך לפי דברי שמעון שעיקר הפקדון לא הו' אלא לצורך עצמה אם תצטרך ממנו שיהיירוהו לה וא"כ לא זכה ראובן במתנה לבדו ויירשו אריו עמו מיהו אם זכה (שה) ראובן מוען טענת אריו שהשלישיתו לכך שלא אמרה יותר משעת מסירת הפקדון אלא תן לבני זה לאח"כ אז ישבע שמעון שבעת היסת שאינו שלישי אבל אם מוען ראובן טענת שמא אין שמעון נשבע שבעת היסת ואע"ג דקיי"ל דזכין לאדם שלא בפניו אפי"ל זכה שמעון בפקדון בעבור ראובן דכל כה"ג לא סיבעיא חיכא דאמר תן לבני לאח"כ דלא קני דאין מתנה בחיי לא קני שהכי פי' ר"ת דלא אמרי' תן לבני בני במתנה אלא בלבד וראייתו מפ"ק דגיטין וכן דמי אלפס כתב כן. מיהו אם זכה במתנה זה לפלוגי קונה דזכין לאדם שלב"פ ואם החזירו לגותן חייב לשלם למקבל הכל מאחר שזכה לו בעבורו כך השיב רב אלפס:

שנו מי שיש לו מעות אחרים בפקדון ושם אותן בפני עצמן בריבה עם מעותיו ולקח מהם או הוא או אחרים וא"י מאיזו מהן לקח כל קבוע כמחצה על מחצה דמי ולא אזלי' בתר רובא : פסק

שא"ר להאמן לדבריו דהשתא אלא לדבריו הקדמים ובה"ג ל"ט הא דרודחה בע"ד. ולפי"ה כשאמר מתחילה שהוא לראובן הוכנסו ואח"כ אמר שהוא הדיורשים ל"מ לחזור כיון שראובן מכתשו בזרי. אך לטעם כמרדכי גם כ"ג מהי חזרתו כיון דנפקד צרי בע"ד [ועמ"ס לעיל

סי' רע"ז]. ודע דהא דפטשט מהמדרכי ומרבינו דבלא מגו וכגון שאמרו וירשו האשה אל תחזיר אלא צפוי פלוגי ופלוגי וגם ראו עדים עתה פידו שא"ל מגו דלאסו. א"ל להפסיד במתנה. דלאסו. א"ל להפסיד להירשים. כ"ל דהרא"ש פ"ה דכ"מ סי' י"ג יתלוך ע"ז דכחא לרחיף פשיטו מעות. ואשכח טופיפיה ככדי שחין הדעת מה"ל להחזיר דתלין במתנה או שגלו או אחר גזלו ואמר להאי להבליע לו כחשבון כ' הרה"ש דרק בלא אחי א"ל להחזיר הכל בזהאי ואמר ועניתי כחשבון חייבי להחזיר ע"ש. ועם זאת ל"י כלל מגו ומ"מ כשאמר טענה ותיקד א"י חייב להחזיר ואף ד"ל דנמשק הסתא מפני הרווחה ממון. ל"ט בזה דלומר טענה ותיקד לראובן חוקה דלא"ה חוטא ולא לו. דלר"ס נאמן טענה גם כשה"ן לו מגו כיון דיורשים א"י שמשקר הסתא. וזכמ"ט וז"ל סי' רל"ב סי' כ"ב הביאו מהד"מ כשהביא ר"י וירוש כ' ג"כ כהרא"ש והביא דהגמ"ר חולק ע"ש. ומשמע דלא כרביע. וכסי' פ"ה הביא דרמ"א ד"ל המדרכי הנוכר ומשמע דלא מגו פשיטא ל"י דא"י. ולהלך דכד"ד שאמר נפירות דשיך ליורשים אף שעדיין צירו רחוק יותר לומר טענה. מההס שנתן כמנעם בנסע ולא פירס משובע לו אף שעשה מעשה לטוילא מח"י. אינו רחוק כ"כ לומר טענה. וזהו דוחק. ועי' בשע"מ סי' ע"ה סק"ו וז"ל:

שנה טוען ראובן טענה ברי שהשליש לך כ' וישבע שמעון ש"ס שאינו שלישי. ככר כ' בחומים סי' כ"י סק"ד מהר"מ

[שזכר בס"י הקודם] דנשבע שאשתו הפקידה. דזה דלא כהבב"ט והטור דפקדו דנפקד שאומר דהפקדון שייך לאחר א"ל שבעה כמו שלישי ע"ש. וז' הר"ם דהכל שהובל במדרכי פ"ה דכ"ב נמי מוכח כן. וזהו מ"ם רבינו דלוינו שלישי. ואין להק' דליטעור משבועט שבגן. ומהס מוכרס חזרה מאמירתה הקודמת שיהא עבור ראובן דבלא קנין הא כ"מ לחזור וע"ז ל"ט ט"ב להכחשו דהא לא מיירי בחזר ראובן שלא זזה ידו מאחזה עד מוהה. דלמ"ס הש"ך סי' ל"ה ס"ק י"ז מהירטוב"ח דמגו לאפטורי מביסח אמר דליכא חזר אחר אף בלא כ' בשיטת המ"מ ליתקן מגו לאפטורי מהסיס לב"ע אמרי' ע"ש. לפי"ו ניהא. ושר"ל דמכ"מ מחמת דמודע שמעון לראובן גדר חלקו זיכוס. ל"ט בחומים טעמים :

פרי דלא אמרי' תן כזי דמי במתנה אלא בחוב בלבד. ובגמ"ה א"ל זני' ומתנה סי' כ"ח הביא ראי' להרמב"ם דגם במתנה תן כזי מחמת' דגיטין ד"ב הנו גט זה להשיח

כזי אף אי במתנה בעלמא תן און כזי הוא משום דאמרי' דגמר דעמתי' וחיבוי ל"י דהכ"ה ודאי אין דעתו לחזור ע"ש. ולכלארס סי' אפי"ל דכעין דאמרי' בזמ"ל לעובר דלא קיס ואם ה' בנו קיס כמבוא' בח"מ ריש סי' ר"י וכו' הסמ"ע שם כטעם אה"ע דלעמ' האדם קבוצה אלא בנו וגמר בכל לבו להקנותו. ובשטר המלך פי"א ממכרס הביא מספר זקן שמו"ל דלמד ממכה לבנו העובר דקיס. דגם חסמכתא יתיי אלא בנו ע"ש. וה"י כהא דתן מחנה דמהי שיכא דעבד ל"י נייח נפשא מטעם דגמר דעמתי' שלא לחזור. וה"י בתן מחנה זו לבני אף בלא הא דעבד נייח נפשי' משום הא דעמתי' האדם קבוצה אלא בנו וגמר בכל לבו להקנותו ואין דעתו לחזור. ולא חיקשי מנדון דהכל דמייירי מחס וכו'. דיימא כהמב"ע שהובא בבב"ט סי' ר"י סק"ה דרק אב המוכר לעובר קיס ולא א"ס ע"ש. אך מהסיפא לתדע דין שלא רחידי בטוסקים וז"ל:

שנו ואלא אזלי' בתר רובא. כ"מ בשת"י מיי' לספר משפטים סי' כ"ח מהרי"ב"א וקוב"ל הספיקות שבקל"ט כלל ו' א"ת

מ"מ כיון שאינו מבויים ל"ח הילך ע"ש. וה"ל דכוותי. דמ"ש
הש"ך בסי' פ"א ס"ק א' דפקדון אף שאינו לפניו חשיב הילך ע"ש.
בשעת שהוא נרשח המלוה ל"מ הלוה לחזור ולהוציאו כשר"ה
היינו כמסומים ומנה כפני עלמו:

שם שחבעל פטור אם אמר לה שהול פקדון ואי לא ממייב
זכעל. ז"ל הכעל. ר"ח
נתנו חיובה כבעל ממנה שלא
אמר לה וכשלאמר שהוא פקדון
פטור. וכבר כ' הסמ"ע סי'
רנ"א ס"ק ל"ט במ"ש הרמב"ם
הודיעים שהם פקדון כי עד שהן
חייבין לשלם היינו שמפני שחודיעים
מש"ם הן חייבין לשלם כו' שמה
שהוא פטור הוא אפי' בלא הודיע
נמי וכמ"ש בהמטעם שהפקד
לאו [מבואר בב"מ דמ"ב ד"ג]
דכי אמרנו לה דדידי מינה טפי
מזהוהי. וכ"כ הסמ"ע פ"ד
מש"ם ה"ג ע"ו וע"ש במה שמתקן
לשון הטור ב"מ יעו"ג. אכל כו'
רבינו דמפרש דכלל סודיע להחשיב
שהוא פקדון חייב הכעל לשלם
למפקד זה ל"ט. ואף שביטול
הפקדון שם ס"ק ל"ג דכ"ט א"ו
עונה הא ד"ש ספיקה מזהרת
ע"ש. הן לזקוקי ד' רבינו בש"ס
דל"כ אפי' סודיע יתחייב משום
דגרמי שמיכרו כמבואר שם סכ"ז
מהרמב"ם שד"ק שטמך ל"ח
אף על נמי שד"ק שבעל הפקד
חייב וע"ש בנתיבות ס"ק ל"א
דכ"ה כ"פ בשעת השיי וז"ל לשלם
חייב הרשאה גם להרמב"ם ע"ש.
ומהמח"א ה"ל שומרים ס"ס ל"א
נראה דפשיטא ל' דלשם לבעלי
בשמירה נכסים אחרים אינה אלא
כש"ח ע"ש ו"ע:

ש"ס פסק ר"ת דחא דאמרינן כל המפקיד על דעת
אשתו ובניו הוא ספקיד לא אמרי' אלא לענין
דלא מצי ליסיר את מהימנת לי בשבועה ולא הם אלא
משבועתי אינהו ופטור אבל פשעו הם ואין להם כל
שלם חייב הוא לשלם והאי דאמר בפרק המפקיד גימא
ליה זיל שלים לא משום שופטר בה אם אין לה מה
לשלם אלא לענין דינא אם יש לה לשלם ואם אין לה
ישלם הוא דאי לא תיטא הכי כל פקדונות שאדם מפקיד
לחבירו ימסרם לאשתו ותאבלם ולא יחזיר אבל מרביר
הרמב"ם ז"ל משמע שאם אין לה לאשה לה לשלם
שחבעל פטור אם אמר לה שהוא פקדון ואי לא
מחייב הבעל:

ש"סא פסק ראב"ה אדם המפקיד דבר לחבירו
ונתנו לאשר על ביתו ונרקב מחוייב לשלם
שהי' לו להודיעו שמתקלקל וראייה מעובדא דבבבא:
ש"סב הנפקד שאמר למפקיד אין רצוני להחזיק
פקדונך יותר קחתו אינו חייב עליו יותר אפי'
בפשיעה כך פסק ריא"ז גם כתב הלוח שורק חובו
למלוה בבית או בחיקו בעל כרחו והלך לו לא איכפת
ל' עוד אם יאבד הכל. והיכא דתפיש המנה בידו
ואסרו לו קחתו חוה אינו רוצה לקבל והלך הלוה
בביתו ולא ננעו בו והניח כך המנה מספקא לו לריב"א
אם הוא באחריותו אלא אם רובינו אבי העזרי פומר הלוה
דבין דתמלוה לא לקחם איתו הוא דאפסיד אבשי'.
ש"סג מעשה שאירע באחד שגדר להשיא יתומה אחת
והקצה מעות לצרכה וקודם שהשיאה מזה ובאו
יורשים ותבעו את המעות הן הגודר כי אבד מאהר
שהקצית אותם בעבודה אינך רשאי לשנותם וחיינו בהם
מהמת ירושה. והגודר השיב לא הקציתו המעות אלא
לשם מצוה לא בעבורכם והשיב רבינו הי"ם כהן ז"ל
דאין חייב ליתן ליורשו כיום שלא כתב לה אלא ע"מ
לכונסה והביא רא"י דאמר' בפ' אע"פ רב"ע אומר סב
האידוסיין בתולה גובה מאתים ואילמנה מנה של"א כתב
לה אלא ע"מ לכונסה והלכתא כותי' ברפסקי' התם
ורבינו אבי העזרי חלק עליו מדאמר' פ' הותב ריח'
אומר בתנה מועפת הוי מחוסר אסנה ונר"ס בירושלמי
בד"א בעשיר אבל בעני נעשה כבוד לצדקה וזכה וכו'
דעני זכה וכו' יורשיו כדאמר בגמרא ביהן מותר המת
דירשיו ואמר ריא"ז דג"ל כדברי ר"ת כהן דגרול הוא
אומרן דרעא והחיא דירושלמי לאו ראי' היא בין
שארית העני הוא בחיים והחיא דגמרא הדין נמי שאני
שוכר נעשית המצוה בסעייתיה שחרי נקבר בהם לחבי
נמרו וסקני אפי' לירושין אבל הא לא נעשית המצוה
כלל. אלא ישיא מאלו המעות יתומה אחרת אי עשה
מהן מצוה שלמענה היטמו. ורבינו שמהה אבד דאם
אמר

שם שחבעל פטור אם אמר לה שהול פקדון ואי לא ממייב
זכעל. ז"ל הכעל. ר"ח
נתנו חיובה כבעל ממנה שלא
אמר לה וכשלאמר שהוא פקדון
פטור. וכבר כ' הסמ"ע סי'
רנ"א ס"ק ל"ט במ"ש הרמב"ם
הודיעים שהם פקדון כי עד שהן
חייבין לשלם היינו שמפני שחודיעים
מש"ם הן חייבין לשלם כו' שמה
שהוא פטור הוא אפי' בלא הודיע
נמי וכמ"ש בהמטעם שהפקד
לאו [מבואר בב"מ דמ"ב ד"ג]
דכי אמרנו לה דדידי מינה טפי
מזהוהי. וכ"כ הסמ"ע פ"ד
מש"ם ה"ג ע"ו וע"ש במה שמתקן
לשון הטור ב"מ יעו"ג. אכל כו'
רבינו דמפרש דכלל סודיע להחשיב
שהוא פקדון חייב הכעל לשלם
למפקד זה ל"ט. ואף שביטול
הפקדון שם ס"ק ל"ג דכ"ט א"ו
עונה הא ד"ש ספיקה מזהרת
ע"ש. הן לזקוקי ד' רבינו בש"ס
דל"כ אפי' סודיע יתחייב משום
דגרמי שמיכרו כמבואר שם סכ"ז
מהרמב"ם שד"ק שטמך ל"ח
אף על נמי שד"ק שבעל הפקד
חייב וע"ש בנתיבות ס"ק ל"א
דכ"ה כ"פ בשעת השיי וז"ל לשלם
חייב הרשאה גם להרמב"ם ע"ש.
ומהמח"א ה"ל שומרים ס"ס ל"א
נראה דפשיטא ל' דלשם לבעלי
בשמירה נכסים אחרים אינה אלא
כש"ח ע"ש ו"ע:

ש"סא ש"ל הלודיעו שמתקלקל
וראי' מעובדא דבבבא.
כ"מ בגמ' א' ובמדרכי בב' דמ"ב.
ולכאורה המפקד סתמה דקניט
משמע אף שהשואל ס"ח. ועובדא
דבבבא מבואר שם ע"ש ו"ע.
זולת דאין לדמות העמימים
ובמח"א ה"ל שומרים סי' ל"ט
מלד דלתקן הדבר השמור בידו
כה"ג אינו נכנס כבוד שמירה
כשהבעלים הם בעני ע"ש.
ולכאורה גם הא דהקב"ה כשאלו
היכנס עפ"י המצוה במקום גרמי
[ע"ש במדרכי] אינו בכלל חייב
שמירה דשמור חס. ועי' במח"א
שם סי' י"ח וז"ל ודוק ו"ע:

ש"סב וכלכתא כוותי'. במדרכי
ר"פ אפי' מסיק כ"ש
הכל דלכ"ע לא יתן שלא כח:
ושלא נדר לה אלא ע"מ להשיאה
ע"ש. והנס רבינו והוא' ה"ל לוקא
סי' ז' לא זכרו זה. ובחמ"ס
ק"ק למאי כ' המדרכי דהכל
לכ"ע לא יתן. דלפי' אי ליתק

ש"סב א"ר להחיק פקדונך יותר קסמו א"ח עליו יותר אפינו
בפשיעה. כש"ח ל"ם על כה"ג דוקא הלשון דפטור אפי'
בפשיעה דכלל"ה אין חובו רק בפשיע ורק אש"ם שייך לשון זה. ואף
דבמח"א ה"ל שומרים סי' כ' מלד דגם בלין הוסיף על שכרו
בש"ס שאמר עול שקל שיהא ע"פ ש"ח ע"ש. סכא אמירכו א"ר
לחתקן הוי קאמי כדאי א"ר לפטור דפשיטא דפטור לגמרי
ועי' בשלח המדרכי פי' מי שאחוז:

דראב"ע יתן. עכ"פ כיון דלראב"ע לא יתן והלכה כותי' סי'.
אך הראב"ה במדרכי שם כ' דהכל ל"ד הביא דפ' א"ג ש"א
כל האומדנות שוין ע"ש. ומשמע דגם לראב"ה איכא סכא
אומדנא אלא דס"ל שזינה אומדנא דמוכח כ"כ כהס"ח דפ' א"ג פ'
ול"מ גם לראב"ע וכדברים שבלב חשיב. ואז"ל י"ל דדברי המדרכי
נאמרו להוליא מהכנה הר אבי"ם. והוא דמ"ש המדרכי דכ"ט
כ"ע מורו. מוכח קן כ"כ דמ"ו ע"ב ושם דהניא הרי שהלך
כנו למדי' ושמע שעת כנו וכתב כל נכסיו לאחר ואח"כ בא
כנו מתנתו מתנה ר' שצנען בן מנסיא אומר אין מתנתו מתנה
שאלמלי הי' יודע שזנו קיים לא הי' כותבין. ומבואר שם דזה
אומדנא

והיבא דתפיס כו' והינה כך המנה מספ"ל להריב"א. גשון
הריב"א במדרכי שם דמלוה מתוך שהלוה יכול לחזור
ולהוציאו אותו מזה חייב בהחזירו ע"ש. ומזה נראה דמתמע

ואומדנה דמוכה לר"ם. והאמרי' הסם מאן מהל להא דה"ר סי' חולס
ואמרו לו וכסוף למי ואמר דומה שיש לי בן נעשיו שאין לי בן
נכסי לפלוני כ' ומוצע שיש לו בן חן מתנהו מתנה למא
ר"ם בן מנחסי סיה ולא רבנן אפי' יחמא רבנן דומה שאני ודקארי

לה מאן קארי לה מ"ד לעריה
קמדבר קמ"ל ופירש"ם לעריה
קמדבר ולא תלה עטם מתנהו
במתת בנן כ' קמ"ל דדוקא
קאמר וכדמפרש ותולה מתנהו
במתת בנן דמי דה"ם היא ע"ס.
וכס דה"י חילו לא סי' חילו ואומדנה
גם כלה אמירתו דומה לה לא
סי' כלה אמירתו כלל לה לא
עדף מתנאי שאינו כפול דל"מ
וכס דה"י חילו לא סי' חילו ואומדנה
לכפל המעשה. אלא דמין דנס
בלא אמירתו דומה סי' יש ואומדנה
וכדאילן ר"ם בצרה חף בלא
אמירה דומה לו וכן חף דל"מ
אומדנה זו לבד לרבנן דל"מ מ"מ
צדי הירוק לאמירתו דומה
כ"י מהני גם לרבנן. וכס
במח"א הל' לרקס סי' ו' מסוק
דגם בנדר ססל לפני ומה כתיב
לא זכו הירושמי דגם בזה יש
אומדנה דלא ספרש מעשהו
אלא לנורך מזהו ולא שיאכלו
סורשיה ע"ס. והכא חף דעל
כס"ג י"ל כסבית רבנן דל"מ
כל אומדנות שוין. ד"ל לאומדנה
קלה היא מאומדנה דרב"א ע
דפ' אע"פ ולא חיול בחר אומדנה
זו לבד. מ"מ כעמד להשיא
דיבור להשיא משיב להאומדנה
קלה דליכא גם בלא דיבור
דה"י מהי ואמרי' דתנה נדרו
בנשואיה וכס"ג דב"ב דומה כו'.
ואם דעל לך הרחוק יש לפרש
דלא תלה המתנה בנשואיה כרי
גם סס יש לפרש דלערי' מדבר
ולא מפרשין ע"ג הרחוק וה"ו
דכוותי' וזכו טונת המרדכי
במ"ם דהכל לב"ע לא יתן כו'

הרי חשיב ג"כ כהלס נדרו בקיומו דעמי ורק סיהל דלרין שאלס
הוא דל"ן פתחין כנולד. וז"ל ח"ל חלקן בין דריס למתנה
דכידון דהרמ"ה כענתבר עאל כתב המתנה אלא מתנה כן
כרי הוא כחולה המתנה בקיום לויכו וכה"ל גם בנדרים ח"ן בזה
משום נולד. ועי' בנדר"ס סי' ר"ג
ובמ"ח סי' ר"ג ובמ"ח סי' ר"ד סי'
ל"ו ול"ח: והרמ"ה פסק כו'.
הוא בנדרים סי' ר"ו. [דפוס
זאלקווא]. וזכו ל"ע"ג דהוא נוד
כונס דכ"מ ד' מ"ה ומ"ט
דמבואר הסילוק בין נדרים עס
מעוה דלא מקבל מי שפרע
משח"ל בנדרים לחוד. ודלית
לומר דט"ס נפל ביראית שם במ"ס
ודנדרים בלא מעוה יש ביה אמנה
בזוהן הנדרים קאפי במי שפרע:
דל"ל ולא קאפי במי שפרע. חף רבינו
נראה דמתיב בשעת היראית לחלק
בין מקח בנדרים בעלמא לבין
הבעוה דמתנה מעוה ול"ע:
שסד ודאי מן הידוע. הוא
צ"ל המפקד הל' ז'.

ושם אמתיב דמסין לבנו ובנו
הקטנים ועל כפמיסם שלא
כרתי חייב. ח"ר יוסי וקממע
מינס בר נש דיהב לחבד' פליטורין
שזקא מסין לבנו ובנו הקטנים
נגנבו או אבדו פטור מנשלים
שאני אומר לא ע"ד לעטון
פליטורין בשוק. וכ' במתלה הפנים
דכא דר"י עושסם הוא דמי
לסא דלמר רבא בב"מ דף מ"ב
דמדה שמואל בע"ג כס"ג דלא
למרחוס רבנן לקורס בקרקע
ע"ס. וז"ע מ"ט כשמינו הרמב"ם
ועוס"ע להירו' הלוה. והג"ל דכא
הקפי למבואר בב"ב דל"ז ע"ג
דמסידת דבר לקפון אבידה
מדעת חשיב. וז"ל חף ס"ד
דמח"ס המפקד שמיסור לבנ"ב
הקטנים וכי דרך אייתי לאבד
מדעת. חף בב"ק ד' ט' ע"ב
איחא פלוגתא דר"ל משמי' דמח' סובר במסר שלהבא לחס"ו
חייב משום דברי הוקא ולריו"ח פטור. ושם בתור"ה ולריו"ח כ'
בטעמו מפני שהקטן עושה שמירה קלה ע"ס. וז"ל ר"ד
יוסי דבירוש' בשעת ריו"ח קאפי ויסבור דמסירה לבנ"ב הקטנים
ל"ח אבידה מדעת כיון דקלת בני שמירה וינהו. אבל למאי דק"ל
כר"ל משמי' דמח' כדפסק הרמב"ם סי"ח מז"מ ובעוס"ע סי'
חיו"ח. וז"ל משמע דקטן חיוו בר שמירה כלל וכד אמרין בב"ב
דחשיב אבידה מדעת [ז"ע בקל"ח סי' רס"א ובעניבות סס]
ולכן כשמינו ריו"ח כ"ל:

שסה דשומר אבידה כס"ט כו'. כספרי נפש חיה בב"מ ריש
דכ"ט נספיקתי או שייך ביה פטור דבעעלים כשהיס
בעל החפץ בעלמא סמואל בשעת מילואו דלפטר כיון שלא ידע
אז שזה מלאו חייב שומר אבידה ע"ס. וכעת י"ל יוסר להסתפק
בזה עש"ס החיוו"ח סי' ס' כעטס פטור דבעעלים
דכעכל הכלי עמו ישמור הוא אף עלו [חף ר"רין הסבר לדבריו
דח"כ למה בעי' דוקא שיסא במלכותן] חף כפפור גם לאחר
שהלכו בעעלים רק כס"י שם בשעת שאלה י"ל דלא תסנה חורה
דברי' לשיעורים ובתה החלתה משמי' חלו' ע"ס. וז"ל ר"ם
כש"ל בעל החפץ שחשלו ימנו כו'. וכן שמואל במלכותו. חף לדינא
לא דרשי' עמאל דקרא בבכ"ב זל"ע:

אמר ליתוסה זו ומתה אינו חייב להשיא יתוסה אהרת
אלא יקחם לעצמו אבל אם בשעת הפרשה אמר ליתוסה
סתם ולאחר מיכן נתרצה בו ומתה יתן ליתוסה אהרת
וראי' מדאמר בתוספתא דשקלים בפ"ק מותר עניים
לעניים מותר שבוים לשבוים ואם אמר לעני זה או
לשבויו זה מותרו שלו. פ' חוא ו"ל שלו של נדר וימיו
אמר ריא'ו דיש לפרש שלו של עני ועמא לפי
שנושית המצוה. והרמ"א סמין פסק על חתיה דמתנה
מועשה דקאי עלה במי שפרע ולא חילק בין מחוסר
אמנה למי שפרע:

שסז הא דאמר שמואל כספים אין להן שמירה אלא
בקרע פ' ריב"א לאו דוקא כסף אלא כל
הפץ חשוב שיכול להשמר תחת הקרקע והנאונים
פסקו שבמקום שאדם שומר את שלו שומר את של
חבירו (שסד) וראי' מן הירושלמי דאמר נתנן במקום
שהוא שומר את שלו אם הי' ראוי לשמירה פטור.
אך רבנא משה ריש מתיבא דמתא מחסייא כתב
דאין לחם שמירה אלא בקרקע כמ"ב רבינו
יהודה בר' נתן בשם רב"א ז"ל וכן פסק הר"ם במז"ל:
שסה פסקו רב אלפס ורבינו הנגאל וה"ג והר"ס
במז"ל ורבינו ברוך מיון (שסה) כרב יוסף דשומר
אבירה כשומר שבר דמי ולרבינו יצחק נראה דהלכה
כרבה דהוי כשומר חנם וכן פסק רב צמח נאון:

שסו ראובן שהיה לו בית ומכר הציה לשמעון וחציה
ללוי ויהודה רביע לכל אחד ובאו לחלוק: א'
מצו לוי ויהודה לימיר לשמעון הואיל ולדידן ליכא
אלא רביע לכל אחד נפלוג לר' חלקים ושקול את תרי
(ריבעא) דילך במקום שיפול לך הנורל או זה אצל זה
או סופלנין משום דאמר להו לא עדפיתו מנברא דאתיתו
מיניה דראובן גופ' לא היה יכול להבריחיני לוקח חלקו
בשני מקימות דלא נרע סתרי ארעייתא אחד גינרא
דאמר כנון זה כפרת על כרת פדום ואע"ג דאין שניהם
שוות לגברי מעלין זה לזה בכספים או בריבוי קרקע
חשהא נמי דובנה לבו לא עדפיתו מיניה ואפי' יש
מצד אחד בניינים ועליות והדרים ולא מצד האחר ועלה
זה

דאם נדון מלך עטם האומדנה לחוד ולדמוה לאומדנה דרב"א ע
דפ' אע"פ הרי ז"ל כמ"ס הרב"ה דל"ן כל האומדנות שוין
ו"ל לאומדנה זו גרוע מהא דרב"א ע. ולכן כ' דהכל לכ"ע לא
יתן משום דלמר להשיא ויחסי הדיבור לכ"ע להטריף גם
לאומדנה קלה וכדמוה מב"ב ע"ג ח"ן או לחסות דל"ן כל
האומדנות שוין אחר דל"ן האומדנה רק לירוקה האמירה ככ"ל.
וכס בנדר ח"מ סי' רמ"ו כ' מהרמ"ם ככתב כל נכסיו לאחר
מתת סבי' לרין לבדו מפני איבוי וחל"כ מתו איבוי חס
נחברר שלא יכתב בנדר ח"מ מתנה כן המתנה בעלה בו כהא
דרשב"מ שאם בא ח"ן אין מתנהו. והעיר בשא' מהרמ"ל
סי' ק"ח דכא מיסא נולד הוא וקיי"ל בדברים דל"ן פתחין כנולד
וכ' דמתה ל"ד לנדרים דבדבר ק"ל מבעלנין המתנה ואומדין
דעמו שלא יחסי כוונתו לזה כו'. ע"ס. ולכאורה לדבריו חקאי
בנדר דלרקס הוא כנדר ומבעלנין הנדר דלרקס מפני מיתת
היתומה. אמנם הא תנן בנדרים דס"ה רמ"א יש נדרים שכן
כנולד ואין כנולד בו' כינר אחר קום שאני נושא חס פלוניס
שאני' רע ח"ל מת כו'. ופרכי' מת נולד הוא. חר"ה יעשה
כתולה נדרו בדבר ע"ס. וז"ל ס"ג בנדר ע"ד להשיאה הרי תלה נדרו
בקיומה ואין בנשיתת משום נולד. וכן בנדר ססל לפני ומת העני
כשמינא דגם כה"ל איכא אומדנה דמוכה דלו נדר ולא לירדשו

שש הריבא דמכרה לבעלים הראשונים אי"כ משום דכ"מ . בנתיבות סי' קע"ה סק"ה כתב ה"א דכל לוקח ל"מ לומר למלךנן אי שתקת שתקת ואי לא מהדרגא שטרלא לבעלים הראשונים והסתכל דין חלונות הוא משום דכיון דסמוכר הראשון לרי"ך למוכרו וכוון שאין אדם יוכל ליקח ממנו מלרנות איי חלק אחרת וא"ל דבכל לוקח כשיחזור וימכרם לבעלים הראשונים איי יסיה הוא מלרן חף נגד בעלים הראשונים כמבואר שם סל"ז ולכחילה מוכרין למלך משא"כ כהן כו' ע"ש לפעניו . ומבואר דכונן דל"ש אי שתקת כו' ממנו הא ללכחילה המלך קודם לבעלים הראשונים . וה"א נגד ד' רבינו דמשמע דסוכר דייך לומר אי שתקת כו' משום הא דמכני מכירתו לבעלים הראשונים בדיעבד [דלחן סכרלא דיסבור דגס ללכחילה אין מלך קודם לבעלים הראשונים . דדין סכ"ע סל"ז הכריז הוא מא"י ע"י בסק"ב פ"ט דכ"מ . ורחוק שיהלוק רבינו עליו מבלי להסיר כלל] וסברת רבינו דייך אי שתקת כו' משום דמאי לטעות שפולה דמכני בדיעבד . מלינו דוגמתו ככ"ק ד' מ' ע"ב בזה דימאי ל' איי הא הוא מערינקא ל' לאגמא וע"ש בתור"ה ה"א . ומשמע דהוא טענה לפטור עלמנו ממנו דה"י בידו לפטור עלמנו ע"י עשיית שפולה דלינו רשאי לטעות ללכחילה רק דמכני בדיעבד . וה"ז דכות"י . ואף דהכל אין בידו לגמרי ותלו גס בדעת בעלים הראשונים הקדיש . י"ל דרק המוכר מלדו אין לו לטעות כן ללכחילה והקונה מלדו מלי כן ללכחילה לקנות ומלי לסמוך שיעשה זה . אלא דלכתי הקדיש דודאי מ"ש הנתיבות ללוקח ל"מ לומר למלך מהסדרתו כו' משום ויכול לקנות מהמנו מלרנות איי אקחיה . ל"ש סכ"א דגס לא יכני מוכרת המוכר שיהי ליה מלרנות . אכל בני"ד דלחן דיפול אמכירה קמא משום מלרנות ריק דייך דליא זולת לטעות החלוקה בגורל שיטתו הרי לקחמו מחד אפי' ומפלגין דא מזה . שפיר י"ל מהסדרתו כו' ויחלקו האחד עם השני וממילא יקח חלקו בחד מקום . ויחזור וימכרו לאותן השיש שמכרו לו חלקו המבואר ולא מזה השיש לבדו עליו מטעם מלרנות דכיון דאי' להשיט שחלקו מהמנו ממחילה זכות בהסדרת קודם שמכרו לו בחזרה ואלו לא ס"ל טענה ממלרנות ה"ל דין לבעלים הראשונים דל"מ המלך להוליא , אף בזה דהמנו המוכר עכשיו ללכחילה לרי"ך למכור למלרנים . אי"כ בזה לכחילה דה"ל לומר אי שתקת כו' משום דיחזור המוכר וימכר להם בחד החלוקה דמלך לימא ל' דייעשה דבר שאין לטעות ללכחילה אדרבה ימא דיעשה כדון וי"ע :

ששז אם אדם אחד (ששז) היו לו שתי חלונות לתוך

חצר חבירו וסתמן ונשאר כר' ג' שנים או ד' ולא פרץ את פצימו יוכל לחזור ולפתוחן כרמובח בהשותפין דסאחר דלא פרץ את פצימו הוי ל' כפתוחין : **ששח** המשכיר בית לחבירו וחזר ואסרו עליו הורה רבינו שמשון בר' אברהם שאינו יכול לאוסרו עליו ואע"ג דיכול להקדיש היינו משום שבשמשקדיש בולח יש לו כח להקדיש מה ששואה יותר על דמי שכרו ואכור דדור בו מפני חלק ההקדש המעורב בו אבל זה אינו מקדיש אלא אוכר בנדר והאיסור לא מצא סקום לחול . וכן פי' הר' אליעזר מסיין (שסח) וכבר בא מעשה לפני ר"ת בבית הנשאל הורה שאינו יכול לאוסרו :

ששט הא דאמר אין חשובר רשאי להשכיר במטלטלין

שאין רצונו שיהא פקדונו ביד אחר (שסט) אבל במקרקעי לא :

שסח בא מעשה לפני ר"ת בבית השאל והורה שא"ל לאוסרו .

בי"ש פ"ה דב"ק סי' ל"ד כהז' דקונס משקיפה השאלה חף דליתו מפקיע השכירות דלוקא שכירות ליומא ממכר ולא שאלה ע"ש . ובש"ך בח"מ סי' ר"ב סק"ב כ' בשם ר"י דהקדק עושאל ומפלגין במתנה י"א דל"מ בקדין אג"ק וככתב הש"ך לא ידעתי למה יגרע שאלה משכירות וע"ש בקבל"ס . ומתה"ש נראה גס כן דשאלה גרע קיינו משכירות . ועמש"ש בי"ש דבאמר הסוכר סתם היינו מקדישו אינו קודם כלל כשלא פירש כהדיא שמקדיש הגהה ט"ס לו בהצ"ח ורוא' ממתי' דעריכין דכ"ע הממרים בנו ובחו וטדה מקנתו אין מותרטן . שאל' כשהוא דבר שאינו שלו . ובח"ס חיד"ס סי' רכ"ה תמה דהא מפורש בכתוב ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו יקדיש ל' וטדה מקנה אינו בו עד היובל אלא כשכור ואין לו בו אלא ק"פ כו' והא שאל' מהמים שדה מקנה מייטי ש"ס לגעיל קרא דליתקיע לכהמה שכול למוכרו לגולם חף שדהו כו' ודוקא בה"ס גלי קרא ולא בהקדש סתם דהרס בו כחילו פירש שהיא הקדש גולם כו' אכל בהקדש אמרי' על הא הוליא דבריו לבעלה ולא הקדיש רק מה שיש לו בו ע"ש . ולכאורה י"ל לשיטת הר"ש דמייני קרא דמקדיש שדה מקנה בפי"ש כהדיא דמקדיש זכות שיש לו בו ולגולם אין חילוק בין לשון הקדש ללשון חרס ובמקדיש סתם לגמרי משמע כמו בלשון חרס ולא חל כלל . והנה באמת מסתבר כמ"ש הח"ס . וי"ל בזה דתנן בעריכין דכ"ח פ"ב מהר"ם ארס את קדשו בין ק"ק בין קק"ל אם ער נותן דמיאס ואם נדבס נותן את טובתו כו' וע"ש בפ"ש"י . דאף דהרס כו' כפירש מהר"ם הגוף לחלוטין וללחיתות כמ"ש סת"ס דלכך ל"מ לשון חרס בשרה מקנה חף על הזכות שיש לו בו מ"מ על קדשים גלי קרא דיחול על הזכות שיש לו בו כדילפי' מכל חרס קודם קדשים הוא לה' שאל על ק"ק ועל קק"ל . אמנם תקיע דגס דכ"ע אמר סת"ס ור"י בן בתירא [דמשיק קרא דכל חרס כו' להא דסתם חרמיים לבד"ס] דל על ק"ק ועל קק"ל מנה ל' סכר לה כר' ישמעאל דגס משיק ל' מהא דכתוב אחד אומר תקדיש כו' ע"ש . והרי מלחמר דל על ק"ק כו' משמע דל חרמיים דליורי גס במתני' קאי [וע"י בלח"פ רפ"ו מעריכין] . ולגרבי חר"ס אין משמע מקדא דר' ישמעאל דליורי במקדיש . על מהר"ם כיון דמהר"ם סתמא מהר"ם הגוף לחלוטין וללחיתות כמ"ש סת"ס . וה"ל אין משמעו דמהר"ם על הנה"ל לחוד אלא על הגוף כולו וא"כ לא יכני כלל לריבי' ליכא קרא שהיח כה"ג בקדשים וי"ע :

שסח חלל במקרקעי לא .

כ' במשכיר בית דמאי הסוכר להשיכרו למי שאין ב"ב מרוכין ממנו והרשב"ד כ' דיש חנשים שמתריבים הבית בידרסה והב"י בח"מ סי' שט"ו כ' דהוא טענה חלופה דהסוכר השני ישלם ואין מלי חיות בדיקתו שאלת בו ח"כ שהיא פקדונו ביד אחר ע"ש . והכ"ל הא דלא סגי בהטעם דהיהיק אינו מלוי אלא

זו לוח בכספים . ומיהו ד' בני אדם שיש לכל א' רביע ורצו שנים מהם להשתתף ואסרו לשנים אחרים תנו לנו חלקנו ביחד אין שומעין להם דיבם הגומל חלקו וחלק אהיו המת לא יהיב' ליה אחד מיצרא דהיייתו ככבור ואין חלוקתו ככבור וחסין דאפילו תרי מצו לסכפינהו לאידך למיתב שני חלקים דידהו אחד מיצרא כנון תרי דאתו סבה אחד לסכפינהו לתרי דאתו סבה תרי למיתב להו פנתיהו בהרי הדדי דמצי למיטרי או יהיביתו לו פנתין בהרי הדדי שפיר ואי לא מהריגין שפירא ריחן למריה וישקול איהו אחד מיצרא בעל כרחם כדאמרינן גבי חד דדתי סבה ד' אי שתקת וכו' . ולא אמר לכו תהדר דאפילו היכא דלא מרווח שבנגדו בשותיקתו אמר הכי . ולא כפירוש רש"י באשר הוכיח רבינו יצחק מהחיה דכתובות . ואין להקשות ולומר דלא מצו למיטר מהריגין שפירא למריה משום הדשתא זו: אינהו מיצריים ולא הוא דהא קיימא לן (שסו) דהיכא דמכרה לבעלים הראשונים אין בה משום דינא דבר מצרא נמצא כי הוכיח דליריד' הו צריכונן ליתן כל חצי הבית אחד מיצרא הכא נמי לירידהו איבעי לשתופי :

זו שתי חלונות לתוך חצר חבירו וסתמן ונשאר כר' ג' שנים או ד' ולא פרץ את פצימו יוכל לחזור ולפתוחן כרמובח בהשותפין דסאחר דלא פרץ את פצימו הוי ל' כפתוחין : **ששח** המשכיר בית לחבירו וחזר ואסרו עליו הורה רבינו שמשון בר' אברהם שאינו יכול לאוסרו עליו ואע"ג דיכול להקדיש היינו משום שבשמשקדיש בולח יש לו כח להקדיש מה ששואה יותר על דמי שכרו ואכור דדור בו מפני חלק ההקדש המעורב בו אבל זה אינו מקדיש אלא אוכר בנדר והאיסור לא מצא סקום לחול . וכן פי' הר' אליעזר מסיין (שסח) וכבר בא מעשה לפני ר"ת בבית הנשאל הורה שאינו יכול לאוסרו :

אוא